

A
PARTİ

**ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK, AFET VE SU POLİTİKALARI
BAŞKANLIĞI**

Türk'ün Medeniyet Planı

SUNUŞ

Türkiye, köklü tarihi ve güçlü potansiyeline rağmen geçmişte uygulanan plansız kentleşme nedeniyle kent kimliği, yaşam kalitesi ve çevresel değerlere zarar vermiştir. Partimiz; çevre, şehircilik, iklim ve afet kaynaklı sorunları çözmeyi ve bunları kalkınma fırsatlarına dönüştürmeyi hedeflemektedir.

Politikalarımızın temel ilkeleri:

- Sürdürülebilirlik
- İnsan odaklılık
- Bütüncül yaklaşım

Bu doğrultuda; şehirler yalnızca yapı toplulukları değil, yaşayan organizmalar olarak ele alınmakta, şehirlerin tarihî-kültürel kimliklerini korurken çağa uyumlu dönüşümü amaçlanmaktadır.

Hedeflerimiz arasında:

- Şehirlerde yeşil alanların sayısını artırmak,
- Sürdürülebilir atık yönetimini kurmak,
- Toplu taşıma altyapısını geliştirmek,
- Enerji verimliliğini artırmak,
- Afetlere karşı dirençli kentler oluşturmak yer almaktadır.

Çevre politikalarımız; doğal kaynakların korunması, sürdürülebilir kullanımın sağlanması ve temiz enerjiye geçişi içermektedir. İktidarın ilk yılında yenilenebilir enerjinin payını %30'a çıkarmak temel adımlardandır. Programımızın ayırt edici yönü, kalkınmayı köylerden başlatma anlayışıdır. Köy-kent dengesinin sağlanması, kırsalın güçlendirilmesi ve iç göçün dengelenmesi hedeflenmektedir. Güçlü köylerin güçlü şehirlere, güçlü şehirlerin ise güçlü bir Türkiye'ye zemin hazırlayacağına inanılmaktadır. Partimiz; teknik bilgiye, liyakatli kadrolara ve siyasi iradeye sahip olup bu politikaları sistematik şekilde hayata geçirmeye hazırdır. Tüm toplumun katkısıyla çevreye saygılı, kimlikli şehirler ve sürdürülebilir bir iklim politikası ile Türkiye'nin geleceğinin güvence altına alınacağı vurgulanmaktadır. Son olarak, Atatürk'ün Türkiye'yi en medeni ülkeler seviyesine çıkarma hedefi benimsenmekte; vatandaşların doğdukları yerde üretip yaşayabileceği, gelişmiş ve refah bir ülke idealine bağlılık ifade edilmektedir.

A. ÇEVRE POLİTİKALARIMIZ

- İklim Kriziyle Mücadele ve Milli Enerji Politikaları
- Doğal Kaynakların ve Ekosistemlerin Korunması
- Biyoçeşitliliğin ve Doğa Alanlarının Korunması
- Hava Kalitesi ve Çevre Sağlığı
- Atık Yönetimi ve Döngüsel Ekonomi
- İklim Risk Yönetimi
- Kıyı, Deniz ve Sulak Alan Politikaları
- Çevresel Denetim ve Hesap Verilebilirlik
- Yeşil Ekonomi ve Sürdürülebilir Kalkınma
- Yeşil Finansman ve Ekolojik Yatırımlar
- Dijitalleşme ve Akıllı Çevre Yönetimi
- Çevresel Adalet ve Kırılgan Grupların Korunması
- Eğitim, Bilinçlendirme ve Gelecek Nesiller
- Bilim, Teknoloji ve İnovasyon
- Vizyonumuzun Teminatı: Doğa ile Birlikte Yaşamak

B. ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

- Mekânsal Strateji ve Çevre Düzeni Vizyonu
- İmar Planlama Vizyonu
- Kıyı Alanları Vizyonu
- Kent Standartları Vizyonu
- Yerbilimsel Etüt Vizyonu
- Harita ve Emlak Vizyonu
- Kırsal Yerleşim Vizyonu
- Kültür ve Tabiat Varlıkları
- Tapu ve Kadastro

C. AFET POLİTİKALARIMIZ

- Afet Risk Yönetimi ve Planlama
- Depreme Dayanıklı Yapılaşma Vizyonu
- Sel ve Taşkın Önleme Stratejisi
- İklim Kaynaklı Afetlere Uyum
- Erken Uyarı Sistemleri ve Teknoloji
- Afet Sonrası Müdahale ve İyileşme
- Kentsel Dönüşüm ve Afet Riski Azaltma

D. SU POLİTİKALARIMIZ

- Küresel Su Sorunu ve Su Kaynaklarının Durumu
- Ulusal Su Karnesi
- Su Kaynaklarının Etki Alanları
- Su Politikaları Yol Haritası – 3K İlkesi
- İklim ve Su Politikaları Yönetimdeki Adımlar
- Su Kaynaklarının Korunması ve Etkin Kullanımı

ÇEVRE POLİTİKALARIMIZ

İKLİM KRİZİYLE MÜCADELE VE MİLLİ ENERJİ POLİTİKALARI

"Doğayı koru, bağımsızlığı büyüt."

İklim değişikliği artık sadece doğanın değil, yönetimlerin sınavıdır. Kuruyan nehirler, tükenen su kaynakları ve artan enerji maliyetleri doğanın değil, yanlış politikaların eseridir.

- Çevre krizi "yeşil vergi" aracına dönüştüren anlayış reddediyor ve iklim krizi üretim-teknoloji-millî kalkınma için fırsat olarak görüyoruz.
- Enerji bağımsızlığını kaybeden bir ülke, ekonomik ve siyasi egemenliğini de kaybeder. Bugün Türkiye, yıllık 45 milyar dolarlık enerji ithalatıyla kendi geleceğini dış kaynaklara teslim etmektedir. Biz bu döngüyü kıracağız.
- Kaynağını güneşten, gücünü halktan alan bir enerji politikası uygulayacağız.
- Önceliğimiz, Enerjide yerli üretim oranının yükseltilmesi, dışa bağımlılığın azaltılması, temiz üretimin rekabet temelinde güçlendirilmesidir.
- Enerji politikamızın esası, doğayı koruyarak üretmek, üretirken doğayı güçlendirmektir.
- Yenilenebilir yatırımlar "çevre" kadar "millî güvenlik" yaklaşımıyla ele alınacaktır. Çünkü enerji bağımsızlığı sınır güvenliği kadar stratejiktir.
- Türkiye'nin güneşi, rüzgârı ve yeraltı sıcaklığı, ithal kömürden ve doğalgazdan çok daha güçlü bir potansiyel taşımaktadır.
- Her şehrin kendi enerjisini üretmesi; her OSB'nin kendi elektriğini kendi kaynağından sağlaması hedeflenmektedir.
- Güneş paneli, inverter, batarya, rüzgâr türbini gibi ekipmanlarda yerli üretim oranı %60'a çıkarılacaktır.
- Her OSB'de "enerji adaları" kurulacak; yerel enerji ekonomisi ve paylaşım modelleri tesis edilecektir.
- Enerji kooperatifleriyle vatandaş üretici olacak; enerji geliri adil paylaşılacaktır.
- Türkiye; başkasının karbon yasalarına tabi olmak yerine kendi karbon piyasasını kurarak sanayicisini destekleyecektir.
- Enerji verimliliği ulusal bilinç meselesi olarak ele alınacak; kamu binaları sıfır enerjili yapılara dönüştürülecek; akıllı sayaçlarla kayıp-kaçak %15'in altına indirilecektir.
- Enerji arz güvenliği; afet, iklim, küresel dalgalanmalara karşı yerli depolama, stratejik rezerv ve dijital izleme ile kalıcı hale getirilecektir.
- Enerji politikası; refah, adalet ve bağımsızlığın yeniden tesisi olarak tanımlanmaktadır.

"Kaynağı doğadan, gücü halktan alacağız."

DOĞAL KAYNAKLARIN VE EKOSİSTEMLERİN KORUNMASI

Doğal kaynaklar bir ülkenin yalnızca zenginliği değil, kimliğidir. Toprağını, ormanını, suyunu ve havasını koruyamayan bir millet, geleceğini de koruyamaz. Türkiye'nin ormanları, meraları, tarım toprakları ve sulak alanları son on yılda giderek azalmıştır.

Tarım alanlarının % 11'i imara açılmış, orman varlığının % 8'i madencilik faaliyetlerine tahsis edilmiştir. Bu tablo, kalkınma değil doğal servetin tasfiyesidir. Biz kalkınmayı, doğayı tüketmek değil; doğayla birlikte büyümek olarak görüyoruz. Üretim ve çevre arasında çelişki yoktur; çelişki, yanlış yönetim ile planlı koruma arasındadır.

- Her ağaç, dere ve hektar toprak; ekolojik olduğu kadar milli güvenlik unsuru olarak korunacaktır.
- Orman varlığının 23 milyon ha olduğu; %60'ının "bozuk orman" statüsünde bulunduğu belirtilmekte; politika odun üretimi değil ekosistem sağlığına dayandırılacaktır.
- İmar değişikliği ve maden tahsisleriyle orman tahribatına izin verilmeyecektir; yenilenebilir yatırımlar dâhil doğa koruma hassasiyeti gözetilecektir.
- Erozyonla mücadele milli seferberliğe dönüştürülecek; tarım topraklarının sanayi ya da konut rantına dönüşmesine son verilecektir.
- "Doğal varlık ekonomisi" uygulanacak; her yatırım ekolojik maliyetiyle, her proje doğa bilançosuyla değerlendirilecektir.
- Kentleşme; rezerv alan politikalarıyla doğayı imara açmadan, ekolojik şehir modeliyle planlanacaktır.
- Yerel halk korumanın paydaşı yapılacak; ekoturizm, organik tarım, yerel üretim desteklenecektir.
- Uydu izleme ve "Doğa Takip Platformu" ile orman, toprak, ağaç kayıpları anlık izlenecek; denetim halkın hakkı olacaktır.
- Koruma; yasalarla süslenmiş temenni değil, sahada uygulanacak kararlı iradenin ifadesidir. Ormanı korumak, toprağı savunmak, suyu yaşatmak yalnızca çevre görevi değil, vatan görevidir. Çünkü bu topraklarda yaşamın geleceğı, toprağın bereketiyle, suyun temizliğiyle, ormanın nefesiyle mümkündür. Biz bu geleceğı koruyacağız.

"Toprağı koru, geleceğı yaşat."

BİYOÇEŞİTLİLİĞİN VE DOĞA ALANLARININ KORUNMASI

Biy çeşitlilik, bir ülkenin sessiz servetidir. Ormanların, meraların, göllerin, denizlerin içinde saklı olan her canlı türü; ekonomiden sağlığa, tarımdan su döngüsüne kadar hayatın görünmeyen temellerini oluşturur. Ancak Türkiye'nin bu sessiz serveti hızla tükenmektedir. Son otuz yılda doğal yaşam alanlarının % 60'ı tahrip olmuş, 500'den fazla tür tehlike altına girmiştir. Doğayı koruyamayan bir ülke, gıda güvenliğini, su kaynaklarını ve iklim dengesini de koruyamaz. Bizim anlayışımızda doğa, yalnızca korunacak bir alan değil; yaşayan bir vatan parçasıdır.

Biy çeşitliliği korumak, vatani savunmanın ekolojik biçimidir. Her orman, her sulak alan, her dağ silsilesi bir ekosistem zincirinin halkasıdır. Bu zincirin kırıldığı her yerde kuraklık, kıtlık ve ekonomik kırılganlık başlar. Biz, kalkınmayı doğanın düşmanı değil, dostu olarak gören bir yaklaşımı kurumsallaştıracğıız. Türkiye, üç kıta arasında yer alan konumuyla dünyanın en zengin biy çeşitlilik kuşaklarından biridir. Yaklaşık 12.000 bitki türünün 3.500'ü endemiktir; yani yalnızca bu topraklarda yaşar. Her endemik tür, Anadolu'nun kimliğidir. Bu zenginliği korumak yalnızca bilimsel değil, kültürel bir sorumluluktur. Biz bu zenginliği kaybetmeyi değil, geleceğe taşımayı hedefliyoruz.

- Biy çeşitlilik Eylem Planı" hazırlanacak; nesli tehlikede türler, habitat rehabilitasyonu, yaban hayatı koridorları planın omurgası olacaktır.
- Korunan alanların sınırları-yönetim planları-denetimi yeniden düzenlenecek; bağımsız izleme komisyonları kurulacaktır.
- Yerel topluluklar, köylüler, kadın üreticiler aktif paydaş olacak; ekoturizm ve doğa temelli ekonomik faaliyetler desteklenecektir.
- Plansız sanayileşme, kirlilik, kaçak yapılaşma, kontrolsüz madencilik ve yanlış su yönetimiyle mücadele edilecektir.
- Yeni projeler için yalnız ÇED Raporu değil, ekosistem bütünlüğü raporu zorunlu olacaktır.
- Biyokaçakçılıkla mücadele için sınır kapılarında biyolojik denetim birimleri kurulacak; "ekolojik hırsızlık" yaklaşımı benimsenecektir.
- Doğa; ekonomik planların merkezinde konumlandırılacaktır.

"Sessiz serveti koru."

HAVA KALİTESİ VE KENTSEL ÇEVRE SAĞLIĞI

Temiz hava, insan hakkıdır. Havası kirli bir şehirde, demokrasi de, sağlık da, üretim de nefes alamaz. Türkiye bugün sanayi bölgelerinde, ulaşım hatlarında ve ısınma kaynaklı emisyonlarda Avrupa'nın en yüksek hava kirliliği oranlarından birine sahiptir. Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre Türkiye'de her yıl yaklaşık 30 bin kişi hava kirliliğine bağlı hastalıklar nedeniyle hayatını kaybetmektedir. Bu tablo bir çevre değil, yönetim krizidir.

Bizim için hava, yalnızca atmosferin bir unsuru değil, kamusal adaletin göstergesidir. Bir ülkede yoksul mahalleler zehirli havayı soluyorsa, o ülkede sosyal adalet eksiktir. Biz, hava kirliliğini teknik bir mesele değil, eşitlik politikası olarak ele alacağız. Her vatandaşın, yaşadığı yere bakılmaksızın temiz hava soluma hakkını anayasal güvenceye alacağız.

- OSB'lerde emisyon izleme dijitalleştirilecek; bacalar ulusal ağa entegre edilip veriler kamuya açık paylaşılacaktır; ihlalde üretim kısıtlaması uygulanacaktır.
- Ulaşımда elektrikli toplu taşıma, raylı sistem ve mikromobilité omurga hâline getirilecek; temiz hava bölgeleri kurulacaktır.
- Isınmada düşük kaliteli kömür sorunu; yenilenebilir temelli sistemler ve yalıtım seferberliği ile azaltılacaktır.
- Hava Sağlığı İzleme Kurulu (Sağlık Bakanlığı, Çevre Bakanlığı ve Belediyeler) kurulacak; kararlar sağlık verisine dayanacaktır.
- İmar planlarında hava koridoru zorunluluğu getirilecek; yeşil alan oranı hava kalitesi kriteri olarak değerlendirilecektir.
- Ölçüm istasyonları ilçe ve sanayi yoğunluklarına göre yaygınlaştırılacak; veriler anlık ve açık olacak.

"Temiz hava, temel hak."

ATIK YÖNETİMİ VE DÖNGÜSEL EKONOMİ

Atık, yanlış yönetilen bir kaynaktır. Bizim anlayışımızda çöp değil, değerini kaybetmiş hammadde vardır. Bugün ülkemizde yılda 35 milyon ton evsel atık üretilmekte; bunun yalnızca yüzde 13'ü geri kazanılmaktadır.

Geri kalanı toprağa, suya, havaya karışmakta; doğa yavaş ama sürekli biçimde kirlenmektedir. Biz bu tabloyu değiştireceğiz. Atığı sorun olmaktan çıkarıp, ekonomik değere dönüştüren bir sistem kuracağız.

- Döngüsel ekonomi; ekonomik bağımsızlığın modeli olarak tanımlanmaktadır; üretim süreçlerinde atık baştan planlanacaktır.
- Sanayi atığı geri kazanımı 2030'a kadar %60'a çıkarılacaktır; OSB'lerde Atık Yönetim Merkezleri kurulacaktır.
- Belediyeler kaynak yöneten kuruma dönüşecek; çoklu ayrıştırma sistemiyle evsel atık geri dönüşümü iki katına çıkarılacaktır.
- Organik atıklar biyogaz-kompost ile enerji ve gübreye dönüştürülecek; büyükşehirlerde atıktan enerji tesisleri "sıfır emisyon" odağıyla kurulacaktır.
- Atık ithalatı kademeli olarak sıfırlanacak; yerli geri dönüşüm sektörü teşvik edilecektir.
- Tek kullanımlık tasarımlar sınırlandırılacak; ambalaj atığı üretici sorumluluğunda yönetilecektir.
- Teknoloji, atık yönetiminin denetim aracı haline getirilecektir. Ulusal Atık Takip Sistemi, tüm sanayi tesisleri ve belediyeler için zorunlu olacak. Atıkların miktarı, kaynağı, taşınması ve bertarafı dijital olarak izlenecek. Bu sistem yalnızca çevre izleme değil, yolsuzlukla mücadele aracı da olacaktır.
- Kayıt dışı toplayıcılar sosyal güvenceyle sistem içine alınacaktır.
- "Kaynak Senin Elinde" gibi ulusal farkındalık programlarıyla toplumsal bilinç güçlendirilecektir.

"Çöp değil, ikinci hammadde."

İKLİM RİSK YÖNETİMİ

İklim krizi, yalnızca sıcaklık artışı değil; afetlerin yeni yüzüdür. Kuraklık, sel, dolu, orman yangını, heyelan ve taşkınlar artık doğa olayları değil, yönetim zaafının sonuçlarıdır. Türkiye'nin yıllık ortalama sıcaklığı son 50 yılda 1,9°C artmıştır. Yağış rejimi değişmiş, kurak dönemler uzamıştır. 2024 yılında yalnızca kuraklık kaynaklı tarımsal zarar 60 milyar TL'yi aşmıştır.

Buna rağmen hâlâ afet politikaları reaktif, kurumlar arası koordinasyon zayıf, veri yönetimi yetersizdir. Biz, afet ve iklim risklerini ayrı değil, bütünleşik güvenlik meselesi olarak ele alacağız.

- Tüm kamu yatırımlarında iklim dayanıklılığı analizi zorunlu kılınacaktır.
- Baraj, yol, köprü, sanayi tesisi ve enerji hatları iklim senaryolarına göre projelendirilecektir.
- Kırılgan sistemler güçlendirilecek; enerji-su altyapısı afetlere karşı korunacaktır.

"Bugünün riski, bugünün önlemi."

KIYI, DENİZ VE SULAK ALAN POLİTİKALARI

Üç tarafı denizlerle çevrili bir ülke için deniz yalnızca coğrafya değildir; tarih, kültür, geçim ve bağımsızlığın kendisidir. Ancak Türkiye bugün denizlerine sırtını dönmüş, kıyılarını rantın, limanlarını kirliliğin, sularını ihmalkârlığın eline bırakmıştır. Marmara Denizi'nde yaşanan müsilaj felaketi, yalnızca çevresel bir çöküş değil, yönetim anlayışının iflasıdır. Biz bu tabloyu değiştireceğiz. Denizlerimizi rantın değil, yaşamın alanı haline getireceğiz.

- İleri biyolojik arıtma kıyı şehirlerinde zorunlu hâle gelecek; atık su geri kazanımı belediye yükümlülüğü olacaktır.
- Liman-tersane-gemi trafiğinde atık alım tesisleri, izleme ve sıfır deşarj hedefi uygulanacaktır; yüksek emisyonlu gemilere kısıtlar getirilecektir.
- Sürdürülebilir balıkçılık; bilimsel verilere dayalı yasaklar ve küçük ölçekli balıkçının desteklenmesiyle yürütülecektir.
- İstilacı türlerle (ör. balon, aslan balığı) saha teşvikleri ve ödül mekanizmalarıyla mücadele edilecektir.
- 1950'den beri 1,3 milyon ha kuruyan sulak alanların restorasyonu yapılacaktır; Ramsar Sözleşmesi kapsamındaki alanlar sıkı korunacaktır.
- Deniz ve kıyı koruma alanları 2035'e kadar %10'a çıkarılacak; her bölgede Deniz Ekosistem Yönetim Planı hazırlanacaktır.
- Kıyılarda kamusal erişim esas olacak; sulak alanlar ekosistemin yaşam sigortası olarak korunacaktır.

"Deniz halka, doğa hayata."

ÇEVRESEL DENETİM VE HESAP VEREBİLİRLİK

Yasa çıkarmak kolay, uygulamak zordur. Türkiye’de çevre mevzuatı güçlüdür, ama denetim zayıf kalmıştır. Çevreyi koruyan yasalar, kâğıt üzerinde kaldıkça millet için hiçbir anlam ifade etmez. Bugün birçok sanayi tesisinde, maden sahasında ve enerji yatırımında çevre yükümlülükleri göstermelik denetimlerle geçiştirilmektedir. Biz bu düzeni değiştireceğiz. Çevre denetimi artık formalite değil, sorumluluk olacaktır.

- Bağımsız “Ulusal Çevre Denetim Kurumu” kurulacak; sonuçlar kamuya açık raporlanacaktır.
- Kirleten; para cezası yanında faaliyet kısıtı veya ruhsat iptali gibi yaptırımlarla karşılaşacaktır.
- Belediyelerin çevre karnesi (atık, su arıtma, hava ölçümü, yeşil alan) kamuya açıklanacaktır.
- Uydu, sensör, dijital takip ile kirlilik kaynakları anlık izlenecek; veriler açık paylaşılacaktır.
- Denetim, cezalandırıcı olduğu kadar rehberlik eden ve önleyici bir sisteme dönüştürülecektir.

“Şeffaf denetim, gerçek koruma.”

Çevre denetimi, devletin vicdanıdır.

YEŞİL EKONOMİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

Gerçek kalkınma, doğayı yok ederek değil, doğayla birlikte büyüyerek mümkündür. Türkiye'nin ekonomik geleceği artık toprağın, suyun ve enerjinin sürdürülebilir kullanımına bağlıdır. Ancak bugünkü politikalar, kalkınmayı hâlâ beton, ithalat ve kısa vadeli rant üzerine kurmuştur. Bu anlayış, hem doğayı hem de üretimi tüketmektedir. Biz bu döngüyü kıracağız.

Yeni kalkınma modelimiz, yeşil ekonomi temelli olacak; üretim, çevre ve adalet aynı ekseninde buluşacaktır. Yeşil ekonomi, yalnızca bir çevre politikası değil, ekonomik bağımsızlığın yeni dilidir.

Bugün Avrupa Birliği'nin **"Yeşil Mutabakatı"** veya küresel karbon piyasaları, çevre duyarlılığı kisvesi altında gelişmekte olan ülkelere yeni ticari sınırlar çizmektedir. Biz, Türkiye'nin kalkınma hakkını bu küresel finans düzenine teslim etmeyeceğiz. Düşük karbon ekonomisine geçişi dış baskıyla değil, kendi kaynaklarımız, kendi teknolojimiz ve kendi üretim gücümüzle gerçekleştireceğiz.

- Güneş ve rüzgâr kapasitemizi iki katına çıkaracak, her OSB'ye kendi enerjisini üreten **"Yeşil Sanayi Modeli"** kuracağız. Enerji kooperatifleriyle köylü, çiftçi ve üretici kendi elektriğini üretecek; kazancı doğrudan yerelde kalacaktır.
- Sanayide enerji verimliliği, düşük karbon, geri dönüşüm zorunlu hale getirilerek, KOBİ'lere finansal-teknik destek sağlanacaktır.
- Elektrikli ulaşım ve yerli batarya; şehirlerde düşük emisyon bölgeleri; tarımda yenilenebilir enerji ve karbon tutucu uygulamalar yaygınlaştırılacaktır.
- Yeşil dönüşüm, Atık yönetimi, yenilenebilir enerji, ekolojik mimari, çevre mühendisliği ve doğa temelli turizm sektörleri gibi yeni istihdam alanları yaratacaktır.
- Kamu yatırımları çevresel etki ve karbon ayak izine göre değerlendirilecektir.
- **"Yeşil Dönüşüm Fonu"** kurulacak; yerli sanayi, temiz enerji, çevre teknolojilerine kaynak sağlayacaktır.

"Doğayla büyü, bağımsız kal."

YEŞİL FİNANSMAN VE EKOLOJİK YATIRIMLAR

- Çevre yatırımları kalkınma stratejisinin merkezine alınacaktır; çevre yatırımı milli servet olarak görülecektir.
- Türkiye kendi "Yeşil Dönüşüm Fonu"nu kuracak; kaynak karbon geliri, cezalar, yeşil tahvil, yerli yatırımcı katkısından sağlanacaktır.
- Kamu bankaları lokomotif olacak; her yıl bütçeden iklim-çevre yatırımlarına pay ayrılacaktır.
- Çevreyi kirleten işletmeler yüksek maliyetle, koruyanlar teşvik, kredi, vergi indirimiyle karşılaşacaktır.
- Yeşil tahvil, karbon sertifikası, sürdürülebilir fonlarla yerli yatırımcı ekolojik getiriye de paylaşacaktır.
- Tarım, orman, su, ulaşım, şehircilik projeleri yeşil yatırım kapsamına alınacaktır.
- **"Kirleten öder, koruyan kazanır"** ilkesi adalet politikası olarak uygulanacaktır.

"Kaynak Doğaya, Güç Geleceğe."

DİJİTALLEŞME VE AKILLI ÇEVRE YÖNETİMİ

- Çevre yönetimi; sensör, dijital ağ, yapay zekâ temelli akıllı sisteme dönüştürülecektir.
- **"Ulusal Akıllı Çevre Platformu"** ile hava, su-toprak, atık-enerji verileri tek merkezde toplanacaktır.
- Şehir sensör istasyonları yaygınlaştırılacak; veriler halka açık paylaşılacaktır.
- Yapay zekâ ile sel, taşkın, kuraklık, yangın, hava kirliliği için öngörü ya da erken uyarı sistemleri kurulacaktır.
- Emisyon verileri dijital yayımlanacak; şeffaflık ve hesap verebilirlik sağlanacaktır.
- Akıllı şehirlerde yağmur suyu, enerji verimliliği, atık, ulaşım ve hava kalitesi tek sistemde yönetilecektir.

"Veriyle gör, akılla yönet."

ÇEVRESEL ADALET VE KIRILGAN GRUPLARIN KORUNMASI

- Çevre tahribatının yükünü yoksullar, köylüler, kadınlar, çocuklar taşımaktadır; bu adaletsizlik giderilecektir.
- Kirlilik yükü adil dağıtılacak; hiçbir bölge rantın atık sahası yapılmayacaktır.
- Kırılgan grupları koruyan İklim Direnç Programı uygulanacak; afet riski altındaki mahallelerin altyapısı güçlendirilecektir.
- Kadınların çevre karar süreçlerinde temsili zorunlu olacaktır.
- Okullarda çevre bilinci güçlendirilecek; çocuklar doğayla iç içe yetiştirilecektir.
- Afet sonrası yeniden inşa ekolojik güvenlik ilkesiyle yapılacaktır; barınma hakkı çevre hakkıyla birlikte korunacaktır.
- Çevreye verilen zarar halk sağlığı suçu olarak düzenlenecektir.

"Doğada adalet, insanda onur."

EĞİTİM, BİLİNÇLENDİRME VE GELECEK NESİLLER

- Çevre bilinci kültürle yerleşir; eğitim sistemi değer kazandıracak şekilde dönüştürülecektir.
- Tüm kademelerde zorunlu çevre eğitimi; okullarda uygulamalı programlar, geri dönüşüm alanları, enerji ve su izleme sistemleri kurulacaktır.
- Yaşam boyu öğrenme yaklaşımıyla **"Yeşil Farkındalık Merkezleri"** yaygınlaştırılacaktır.
- Gençlik için ekolojik gönüllülük programları (ağaçlandırma, su koruma, biyoçeşitlilik izleme, afet hazırlık) uygulanacaktır.
- Medya ve dijital platformlarda kampanyalar, kamu spotları ve etkileşimli içeriklerle farkındalık artırılacaktır.

"Bilinç kültür olursa, doğa gelecek olur."

ÇEVRE POLİTİKALARIMIZ

BİLİM, TEKNOLOJİ VE İNOVASYON

- Çevre politikası bilimin rehberliğinde; teknolojiyle uygulanacaktır.
- **"Yeşil Teknoloji Araştırma Enstitüleri"** kurulacak; su arıtma, geri dönüşüm, yenilenebilir ekipman, karbon yakalama-depolama gibi alanlarda yerli çözümler geliştirilecektir.
- **"Ulusal Çevre Bilgi Sistemi"** ile veriler anlık izlenip halka açık paylaşılacaktır.
- Sensör sistemleri, uydu izleme ağları, yapay zekâ destekli modellemeler ve veri analitiği araçlarıyla kirlilik kaynakları anlık olarak tespit edilecektir. Afet riski, kuraklık ve enerji verimliliği analizleri önceden yapılacaktır. Bilim önden gidecek, yönetim arkasından değil yanında yürüyecektir.
- **"Yeşil Girişimcilik Programı"** ile atık, enerji, su, karbon, biyoplastik ve çevre sensörleri gibi alanlarda yerli girişimler desteklenecektir.
- Kamu alımlarında **"yeşil teknoloji" kriteri uygulanacak**; devlet ilk alıcı rolü üstlenecektir.

"Bilim yol gösterir, teknoloji uygular."

VİZYONUMUZUN TEMİNATI: DOĞA İLE BİRLİKTE YAŞAMAK

- Çevre politikası; kalkınma-adalet-bağımsızlığı dengeleyen devlet vizyonudur.
- Her şehir doğasıyla barış içinde yaşayacak; her yurttaş temiz hava, su, toprak hakkına sahip olacaktır.
- Çevreyi korumak toplumun ortak sorumluluğu; devlet aklının temel unsuru olacaktır.
- Amacımız, Gelecek nesillere temiz hava, temiz su ve bereketli toprak bırakmak; çevreyi bağımsızlığın ve refahın teminatı yapmaktır.

"Doğayla barış, gelecekle barış."

Çevre geçmişin mirası değil, geleceğin emanetidir.

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

MEKÂNSAL STRATEJİ VE ÇEVRE DÜZENİ VİZYONU

"YAŞANABİLİR TÜRKİYE"

- **Yeni Bir Dönemin Eşiğinde: Planlı, Dirençli, Adil Türkiye**

Bugün Türkiye, doğayla çatışan değil, doğayla uyum içinde gelişen bir planlama anlayışına ihtiyaç duyuyor. Kentlerimiz, sadece binalar değil; yaşamın, üretimin, kültürün ve dayanışmanın mekânlarıdır. Ancak yıllardır süren **parçalı planlama, rant odaklı büyüme ve yerel kapasite eksikliği**, çevre düzeni planlarını kâğıt üzerinde bırakmıştır. Bizim vizyonumuz, **ülke bütününde mekânsal adalet ve çevresel sürdürülebilirliği birleştiren** yeni bir planlama sistemidir.

"Doğayı koruyan, kalkınmayı yönlendiren bir Türkiye inşa edeceğiz."

- **Entegre, Katılımcı ve Dijital Planlama Dönemi**

Türkiye artık CBS (Coğrafi Bilgi Sistemleri) tabanlı, saydam ve erişilebilir bir planlama altyapısına geçecek. Tüm çevre düzeni planları, **tek dijital platformda** halka açık olacak. Vatandaş, meslek odası, üniversite ve STK'lar, plan sürecine doğrudan katkı verecek. Bu sistem, hem **demokrasiyi** hem de **veri şeffaflığını** güçlendirecek.

"Planlar kapalı kapılar ardında değil, dijital masalarda halkın gözü önünde yapılacaktır."

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

• Ekolojik Dengeyi Korumak, Geleceği Güvence Altına Almak

Her karış toprağımız kıymetli.

Tarım alanlarını, su havzalarını, ormanlarımızı korumak yalnızca çevre politikası değil; **ulusal güvenlik meselesidir.**

Yeni çevre düzeni vizyonumuzda; **ekolojik koridorlar, karbon yutak alanları, yeşil altyapı ve sünger şehir uygulamaları** zorunlu hale gelecek.

Kıyılarda kaçak yapılaşma bitecek; **doğanın dili, planların rehberi olacak.**

"Toprağı korumak, çocuklarımızın geleceğini korumaktır."

• Afetlere Dirençli, Güvenli Yerleşimler

Deprem, sel, heyelan ve kuraklık riskleri artık planların merkezinde olacak.

Afet tehlike haritaları, çevre düzeni planlarının zorunlu bileşeni olacak.

Yeni yapılaşmalar, **risk zonu dışına taşınacak**, mevcut yapı stokunda **güçlendirme** desteklenecek.

Kentsel dönüşüm, rantın değil, **insan güvenliğinin** aracı haline gelecek.

"Her vatandaşımız güvenli bir evde, dayanıklı bir kentte yaşama hakkına sahiptir."

• Ekonomik Denge, Adil Değer Yönetimi

Mekânsal strateji yalnızca harita değil, adalet meselesidir.

Plan kararlarıyla yaratılan değer artışı toplumun ortak payı olacak.

Yeni Değer Artış Payı Yasası ve Ekolojik Koruma Karşılığı Hak Transferi (TDR) sistemiyle, rantın değil kamu yararının kazandığı bir düzen kurulacak.

Belediyeler, yeşil tahviller ve iklim fonlarıyla sürdürülebilir yatırımların öncüsü olacak.

"Kent rantı birkaç kişinin değil, toplumun tamamının hakkıdır."

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

- **Kente Karşı İşlenen Suçları Cezasız Bırakmayacağız!**

Kentsel değerlerin korunması amacıyla, "**kente karşı suç**" kavramı hukuk sistemimize dahil edilecektir. Bu yeni suç kategorisi için özel yaptırımlar içeren bir yasal düzenleme hazırlanacak ve uygulamaya konulacaktır. Bu düzenleme ile, kentsel yaşam kalitesini tehdit eden eylemlere karşı caydırıcı bir rol oynaması hedeflenecektir.

- **Ulusal Mekânsal Strateji: Birlikte Planlayalım, Birlikte Yükseliriz**

Yeni dönemde hedefimiz, tüm kurum ve bölgeleri kapsayan Ulusal Mekânsal Strateji Belgesini hayata geçirmek. Bu belge, sanayiden tarıma, enerjiden turizme kadar tüm sektörlerin mekânsal uyumunu sağlayacak. Yani Türkiye, artık ekonomik büyümeyi mekânsal akılla yönlendiren bir ülke olacak. Kentlerimiz rekabet edecek, doğamız nefes alacak, insanlar güvende olacak.

"Bilimle planlayan, doğayla uyumlu, halkla birlikte yöneten bir Türkiye için yola çıkıyoruz."

"Uluslararası normlarla uyumlu, ekolojik temelli, dijitalleşmiş ve katılımcı bir mekânsal strateji sistemi Yaşanabilir Türkiye'nin anahtarıdır."

İMAR PLANLAMA VİZYONU

“ADİL, ŞEFFAF VE AFETLERE DİRENÇLİ TÜRKİYE”

- **Planlı Kent, Güvenli Gelecek**

Kentlerimizi kaderine bırakamayız.

Bugün Türkiye’nin pek çok şehrinde imar planları, rant baskısı altında şekilleniyor; deprem, sel, heyelan gibi afet riskleri göz ardı ediliyor.

Biz diyoruz ki:

“İmar planı bir inşaat izni değil, yaşam hakkının güvencesidir.”

Yeni vizyonumuzda, imar planları doğayla uyumlu, afetlere dirençli, toplumun tamamının yararına olacak şekilde hazırlanacak.

Her plan kararı, hem toprağın hem insanın güvenliğini birlikte gözeten bilimsel bir temele dayanacak.

- **Şeffaf, Katılımcı ve Dijital Planlama Dönemi**

Artık hiçbir plan gizli olmayacak.

Tüm imar planları ve değişiklikleri, Ulusal Mekânsal Bilgi Sistemi (MEGSİS) üzerinden halka açık olacak.

Vatandaş, yaşadığı mahallenin planını, risk durumunu, değişiklik geçmişini dijital ortamda görebilecek.

“Plan odalarda değil, halkın gözünün önünde yapılacaktır.”

Elektronik imza, dijital plan paftası, sürüm takibi ve otomatik denetim sistemiyle, Türkiye imar planlamada dijital çağın öncüsü olacak.

• Yeni İmar Kanunu: Adalet ve Bilim Temelli Düzen

1985 tarihli İmar Kanunu artık bugünün sorunlarına yanıt veremiyor.

İklim krizi, deprem gerçeği, enerji dönüşümü ve dijitalleşme çağında yeni bir **"Mekânsal Planlama Kanunu"** çıkaracağız.

Bu kanunla:

- Her planın temelinde afet risk analizi zorunlu olacak,
- Kamu yararı dışında plan değişikliği yapılamayacak,
- Plan hiyerarşisi yasal güvenceye kavuşacak,
- Ve rant değil, kamu kazancı esas alınacak,
- Artık imar davaları yıllarca sürmeyecek, adalet beklemeyecek,

Teknik bilgi gerektiren tüm imar uyuşmazlıklarını, alanında uzman ihtisas mahkemeleri çözecek, İmarla ilgili adalet artık gecikmeyecek; davalar imar ihtisas mahkemelerimizce kısa sürede çözülecek.

"YENİ KANUNUMUZLA, İMAR PLANLARI RANTIN DEĞİL, BİLİMİN KONUSU OLACAK."

• Rant Değil, Kamu Yararı: Değer Artış Payı Sistemi

İmar planı değiştiğinde oluşan değer artışı artık birkaç kişinin cebine girmeyecek.

Yeni sistemde, plan değişikliğinden doğan kazancın önemli bir kısmı kamuya dönecek.

Toplanan **"Değer Artış Payı"** şu alanlara aktarılacak:

- %40'ı afet risk azaltma projelerine,
- %30'u altyapı ve ulaşım yatırımlarına,
- %30'u sosyal konut üretimine.

"Ranttan değil, adaletten beslenen bir şehircilik anlayışı kuruyoruz."

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

• Bağımsız Denetim, Hesap Verebilir Kentleşme

Artık kimse planı keyfine göre değiştiremeyecek.

Yeni dönemde **Mekânsal Plan Denetim Kurumu (MPDK)** kurulacak.

Bu kurum, planların kamu yararına, afet duyarlılığına ve hukuka uygunluğunu denetleyecek.

Her plan için **“uygunluk skoru”** yayınlanacak; vatandaş, kendi mahallesinin planının puanını görebilecek.

“Planlarda adalet, kentte huzur demektir.”

Yerelden Merkeze: Entegre Planlama ve Güçlü Belediyeler

Her belediyede CBS birimi kurulacak, şehir plancısı, jeoloji ve harita mühendisleri zorunlu istihdam edilecek.

Yerel yönetimler teknik kapasiteyle güçlendirilecek; planlar artık taşeronlara bırakılmayacak.

Ülke genelinde tüm planlar, Merkezi Mekânsal Planlama Kurulu çatısı altında koordine edilecek.

“Planlama, yerelde üretilen ama merkezi akılla yönetilen bir süreç olacak.”

YENİ İMAR DÜZENİ – HALKIN HAKKI, GELECEĞİN TEMİNATI

Bugün Türkiye’nin ihtiyacı sadece binalar değil, adaletli bir mekânsal düzen.

Yeni imar planlama sistemimiz;

- Bilimsel,
- Dijital,
- Katılımcı,
- Afetlere dirençli

Bir Türkiye’nin temellerini atacak.

“Planlı, güvenli, adil kentler: Yaşanabilir Türkiye’nin haritası burada çiziliyor.”

“Her şehrin kendine ait karakterini ve kimliğini korurken, çağdaş kent yönetimi ilkelerini uygulayan özgün yönetmelikler geliştirilecektir.

Bu şekilde, tek tip planlarla tek tip şehircilik anlayışını terk ederek, her kentin, potansiyelini ortaya çıkaran özgün modeller oluşturulacaktır.”

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

KIYI ALANLARI VİZYONU

"HALKIN DENİZİ, HALKIN GELECEĞİ"

- **Mavi Vatan, Ortak Geleceğimiz**

Türkiye'nin kıyıları yalnızca bir coğrafya değil, milyonlarca insanın yaşam alanı, kültürel belleği ve geleceğidir.

Anayasa açıkça söyler:

"Kıyılar, devletin hüküm ve tasarrufu altındadır; herkesin eşit ve serbestçe yararlanmasına açıktır."

Bugün bu hak, beton duvarlarla, özel plajlarla, dolgu alanlarıyla halkın elinden alınmıştır.

"Kıyılar, halkın ortak malı olarak kalacak; hiçbir vatandaş denize ulaşmak için ücret ödemeyecek."

- **Rantın Değil, Kamunun Kıyısı**

Ege'den Karadeniz'e, Akdeniz'den Marmara'ya kadar sahillerimiz rant baskısı altında nefes alamıyor.

Turizm yatırımı bahanesiyle, kamuya ait alanlar özelleştiriliyor; kıyı çizgisi otel duvarına dönüşüyor.

Yeni dönemde biz:

- Kaçak yapılaşmayı kesin biçimde temizleyeceğiz,
- Kıyı dolgu ve tahsis kararlarını şeffaflaştıracacağız,
- Halkın erişim hakkını anayasal güvenceye yeniden kavuşturacağız.

"Kıyılar satılık değil, mirasımızdır."

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

• Bilim ve Teknolojiyle Kıyı Koruma

Bugün kıyı kenar çizgisi belirsizlikleri, kurumsal karmaşa ve eski veriler kıyı planlamasını kaosa sürüklüyor.

Yeni vizyonumuzda:

- **Ulusal Kıyı Bilgi Sistemi (UKBS)** kurulacak,
- **Uydu izleme ve yapay zekâ destekli denetim** ile her işgal anında tespit edilecek,
- **Dijital planlama ve blok zincir kayıt sistemi** sayesinde hiçbir plan değişikliği gizlenemeyecek.

"Kıyılarımız artık haritada değil, gerçek zamanda korunacak."

• Doğayla Uyumlu Kıyı Gelişimi

Kıyılar sadece kum ve deniz değildir; deltalar, sazlıklar, lagünler, mangrovlar yaşamın dengesidir.

Biz doğayı mühendisliğin değil, planlamanın temeline yerleştiriyoruz:

- Dolgu alanları yalnızca ekolojik taşıma kapasitesi raporuyla onaylanacak,
- "Beton kıyı" yerine **doğal geçirgen peyzajlar ve mavi-yeşil altyapı sistemleri** geliştirilecek,
- "Sünger Kıyı Şehirleri Programı" ile taşkın ve yağmur suları ekosisteme entegre edilecek.

"Denizi korumak, yaşamı korumaktır."

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

• Afetlere Dayanıklı, İklimle Uyumlu Kıyılar

İklim krizi, deniz seviyesinin yükselmesi ve fırtına risklerini artırıyor. Ancak bugün hiçbir kıyı planında "deniz seviyesi yükselmesi senaryosu" zorunlu değil.

Yeni dönemde:

- Tüm kıyı şehirleri için Tsunami Tehlike Haritaları ve Deniz Seviyesi Yükselme Senaryoları planlara entegre edilecek,
- Afet risk haritaları her planın zorunlu eki olacak,
- Zemin sıvılaşması, taşkın ve erozyon riski kıyı planlarının temel bileşeni haline gelecek.

"Kıyı güvenliği, afet güvenliğidir."

• Doğayla Uyumlu Kıyı Gelişimi

Kıyılar sadece kum ve deniz değildir; deltalar, sazlıklar, lagünler, mangrovlar yaşamın dengesidir.

Biz doğayı mühendisliğin değil, planlamanın temeline yerleştiriyoruz:

- Dolgu alanları yalnızca ekolojik taşıma kapasitesi raporuyla onaylanacak,
- "Beton kıyı" yerine **doğal geçirgen peyzajlar ve mavi-yeşil altyapı sistemleri** geliştirilecek,
- "Sünger Kıyı Şehirleri Programı" ile taşkın ve yağmur suları ekosisteme entegre edilecek.

"Denizi korumak, yaşamı korumaktır."

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

• Kıyı Değer Artış Vergisi ve Adil Paylaşım

Kıyı plan değişikliklerinden doğan değer artışı artık bireylere değil, halka dönecek.

Yeni sistemde kurulacak Kıyı Değer Artış Vergisi (K-DAV) ile:

- Değer artışının %50'si **Kıyı Rehabilitasyon Fonu**'na aktarılacak,
- Bu fon, kamusal plajlar, biyolojik arıtma tesisleri ve mavi bayraklı halk alanları için kullanılacak.

"Ranttan değil, denizden gelen bereketi halka döndüreceğiz."

• Kurumsal Reform: Kıyı Alanları İdaresi Başkanlığı (KAİB)

Bugün kıyılarda yetki dağılık: belediyeler, valilikler, bakanlıklar arasında karar karmaşası var. Biz bu dağınıklığı sona erdiriyoruz.

Yeni dönemde **Kıyı Alanları İdaresi Başkanlığı (KAİB)** kurulacak. KAİB; plan onayı, denetim, veri yönetimi ve ekolojik koruma görevlerini üstlenecek.

"Kıyılar tek elden, halk yararına ve şeffaf biçimde yönetilecek."

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

• Halkın Denize Erişim Hakkı

Hiçbir yurttaşın denize ulaşması özel işletmelerin insafına bırakılmayacak.

Yeni düzenlemede:

- Her 500 metrede bir zorunlu kamusal erişim koridoru olacak,
- Halk plajları “Mavi Kamu Alanları” olarak düzenlenecek,
- Engelli bireyler için erişilebilir kıyı standartları getirilecek.

“Denize ulaşmak lüks değil, anayasal haktır.”

• Katılımcı Kıyı Yönetimi

Kıyı planlaması artık kapalı kapılar ardında yapılmayacak.

Her kıyı ilinde **Kıyı Yönetim Kurulları** kurulacak.

Bu kurullarda; valilik, belediye, STK’lar, meslek odaları, üniversiteler ve vatandaş temsilcileri birlikte karar verecek.

“Kıyılar, halkla birlikte yönetilecek.”

PARTİ

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

• Mavi Ekonomi ve Sürdürülebilir Balıkçılık

Kıyılar, yalnızca turizm değil, geçim alanıdır.

Küçük ölçekli balıkçılık desteklenecek, kıyı ekonomisi **"Mavi Ekonomi"** modeliyle yeniden inşa edilecek.

- Deniz kirliliğini önleyen biyolojik arıtma yatırımları,
- Yerel kooperatif temelli sürdürülebilir balıkçılık fonları,
- Mavi Tahvil (Blue Bond) ile yeşil finansman destekleri devreye alınacak.

"Denizden kazanan, denizi koruyan bir ekonomi inşa edeceğiz."

• Kıyıların Kamusal Geleceği

Bu vizyon, sadece bir çevre politikası değil, bir **adalet projesidir**.

Kıyılar betonla değil, **hukukla, bilimle, halkla korunacak**.

Türkiye'nin mavi sınırlarını yeniden tanımlayan bu reformla,

"Kıyılar yeniden halka, deniz yeniden hayata kavuşacak."

A
PARTİ

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

KENT STANDARTLARI VİZYONU

"ŞEHRİN RUHUNU YENİDEN KURALIM"

- **Şehir, İnsanla Başlar**

Kent yalnızca binalardan ibaret değildir.

Bir şehir; sokaklarıyla, meydanlarıyla, parklarıyla, çocuk sesleriyle, belleğiyle yaşar.

Ancak Türkiye'nin kentleri bugün griye boğulmuş durumda:

Araçlar insanın önüne geçmiş, tarih betonun altında kalmış, kamusal alanlar özel mülke dönüşmüş.

"Şehir, önce insan için tasarlanır."

"Kentsel tasarım, yaşam kalitesinin, kimliğin ve eşitliğin anahtarıdır."

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

• Kimlikli Şehirler, Kimlikli Yaşamlar

Her kentin kendine özgü bir ruhu vardır:

İstanbul'un silueti, Konya'nın avlusu, Eskişehir'in suyla dansı, Mardin'in taş dokusu...

Ama bugün her şehir birbirine benziyor. Aynı konut blokları, aynı AVM cepheleri, aynı **"kimliksiz mimari"**.

Yeni dönemde biz:

- Kent Kimliği Koruma Kurulunu oluşturacağız,
- Her şehir için Kent Kimlik Rehberi hazırlayacağız.
- Renk, doku, malzeme ve siluet kararları yerel kültürle uyumlu olacak.
- Tarihi doku ve çağdaş tasarım birlikte yaşatılacak.

"Kent, ruhunu korursa geleceğini kazanır."

• Yaya Öncelikli, Erişilebilir Şehirler

Bugün şehirlerimizde yürümek cesaret işi.

Kaldırımlar araç parkı olmuş, engelliler ve yaşlılar için erişim neredeyse imkânsız.

- "15 dakikalık şehir" modelini uygulamak (okul, park, sağlık, pazar 15 dakikada erişilebilir olacak).
- Bisiklet, yaya ve toplu taşıma entegrasyonunu zorunlu hale getirmek.
- Meydanları, yaya akslarını ve sahilleri araçtan arındırmak.

"Yaya kenti, yaşanabilir kettir."

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

• Yeşil ve Maviyle Nefes Alan Şehirler

Dünya Sağlık Örgütü kişi başına 9 m² yeşil alan öneriyor, İstanbul'da bu rakam ortalama 3 m²

Biz bu tabloyu değiştireceğiz:

- **Yeşil Koridor Ağı** ile parkları ve dereleri birbirine bağlayacağız.
- **Sünger Şehir Programı** ile yağmur suyunu toplayan, taşkınları önleyen doğal sistemler kuracağız.
- Beton değil, doğa odaklı şehirler inşa edeceğiz.

"Yeşil altyapı, beton altyapıdan daha değerlidir."

• Şehri Afetlere Karşı Yeniden Tasarlamak

Deprem, sel, sıcak dalgaları...

Bugün şehirlerimiz afetlere değil, rantlara göre tasarlanıyor.

Biz bu anlayışı kökten değiştireceğiz:

- Tüm kentsel tasarımlar için Afet Dayanıklılık Raporu zorunlu olacak.
- Mikro iklim analizi, drenaj sistemleri, gölgeleme, yeşil alan oranı teknik kriter haline gelecek.
- Zemin, su ve enerji sistemleri birlikte planlanacak.

"Dayanıklı şehir, dirençli toplum demektir."

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

• Kamusal Alan, Halkın Hakkıdır

Meydanlar, sahiller, parklar halkındır.
Ancak bugün kamusal alanlar ticarileşmiş durumda.

Yeni dönemde:

- Her projede Kamusal Alan Standartları Yönetmeliği uygulanacak.
- Belediyeler, "Kent Estetiği Fonu" ile kamusal alan üretimini finanse edecek.
- Her yurttaşın bulunduğu semtte yeşil, erişilebilir bir kamusal alan hakkı olacak.

"Kenti adaletli kılan, kamusal alanın herkese açık olmasıdır."

• Kent Standartları Kanunu: Yeni Bir Başlangıç

Bugün Türkiye'de kentsel tasarım, hukuken tanımsızdır.
Projeler plan ekinde kaybolur, estetik kaygı yerini keyfiliğe bırakır.

Biz bu boşluğu dolduruyoruz:

- Yeni Kent Standartları Kanunu çıkaracağız.
- Kent Estetik Kurulları yasal statüye kavuşacak.
- Tüm tasarımlar dijital olarak şeffaf biçimde kamuoyuna açık olacak.

"Şehir estetiği bir zevk meselesi değil, bir kamu hakkıdır."

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

- **Akıllı, Dijital, Şeffaf Kentler**

Veri çağındayız, ama şehirlerimiz hâlâ analog.

Yeni dönemde kentsel tasarım;

- **Sensörler, dijital iklim haritaları ve yapay zekâ simülasyonlarıyla** desteklenecek.
- Her park, meydan ve yol düzenlemesi **dijital kimlik kodu (KADİS)** ile kayıt altına alınacak.
- Yurttaş, QR kodla alanın geçmişine ve maliyetine ulaşabilecek.

"Akıllı şehir, hesap verebilir şehirdir."

- **Şehrin Kültürü, Estetiğin Kökü**

Bir kentin kimliği yalnızca taşında değil, müziğinde, dilinde, alışkanlığında yaşar.

Yeni dönemde:

- Her şehir için Kültürel Estetik Kılavuzu hazırlanacak.
- Sokak tabelalarından kent mobilyasına kadar özgün doku korunacak.
- Sanat, kentsel tasarımın ayrılmaz parçası olacak.

"Estetik, bir lüks değil, kimliğin görünür hâlidir."

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

• Eşit, Katılımcı, Ortak Şehir Yönetimi

Şehir planı, halktan gizlenmiş belge değil, ortak aklın ürünüdür.

Bu yüzden:

- Her kentsel tasarım projesi halk katılımına açılacak.
- Dijital platformlarda simülasyon, oylama, öneri sistemi kurulacak.
- Üniversiteler, meslek odaları ve yurttaşlar birlikte karar verecek.

"Şehir, halkla tasarlanırsa adil olur."

ŞEHRİN RUHUNU GERİ ALIYORUZ

Beton değil insan, rant değil yaşam, keyfîlik değil hukuk üzerine kurulu.

"Anahtar İmar" mimari dönüşüm değil, TÜRKÜN MEDENİYET PLANIDIR.

"Kentsel tasarımı, kimlikli, dirençli, yeşil ve eşit şehirlerin anahtarı yapacağız."

"Şehir, yeniden insanın evidir."

YERBİLİMSEL ETÜT VİZYONU

"GÜVENLİ ŞEHİRLER"

- **Yerin Altındaki Gerçeği Görmeden, Üstünde Güven Olmaz**

Türkiye'nin birçok yerleşim alanı, fay hatlarının, heyelan alanlarının, obruk ve taşkın risklerinin üzerine kurulmuş durumda. Oysa bir bina değil, bir hayat çöker.

Bugün birçok yerde zemin etütleri kopyala-yapıştır yapılıyor. Jeolojik raporlar formaliteye dönmüş, denetim zayıf, veriler kapalı.
Sonuç: Depremde, selde, heyelanda binlerce can kaybı.

"Zemin sağlamlığı, mühendisliğin değil, devlet aklının göstergesidir."

Yeni dönemde hiçbir şehir, hiçbir parsel, yerin altı bilinmeden imara açılmayacak.

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

- **Bilimle Güvence: Ulusal Yerbilimsel Bilgi Sistemi (UYBİS)**

Bugün Türkiye’de yer bilimsel veriler dağınık.

AFAD ayrı topluyor, MTA ayrı saklıyor, belediyeler birbirinden habersiz.

Sonuç: Aynı yere beş farklı rapor, beş farklı sonuç.

- **Tüm zemin, jeolojik, jeoteknik, hidrojeolojik veriler** tek sistemde birleşecek.
- **UYBİS** adını verdiğimiz dijital altyapı, tüm kurumları tek veride buluşturacak.
- Her vatandaş e-Devlet’ten kendi parselinin “zemin raporunu” görebilecek.

“Bilgi gizlenmezse, risk yönetilir.”

- **Bağımsız Denetim, Şeffaf Rapor**

Bugün etüt raporlarının çoğu, aynı işi yapan firmalar tarafından hazırlanıyor, aynı belediye tarafından onaylanıyor.

Ne bağımsız denetim var, ne de sorumluluk zinciri.

Biz ne yapacağız:

- **Bağımsız Yerbilimsel Denetim Kurumu**’nu kuracağız.
- Tüm etüt firmaları yıllık performans notu alacak.
- Hatalı raporun sorumluluğu sigortayla güvence altına alınacak.
- Her rapor dijital imzalı, kamuya açık olacak.

“Yer bilimde şeffaflık, can güvenliğidir.”

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

• Yeni Dönem: Yerbilimsel Etüt Reformu

Yedi farklı kanuna dağılmış, çakışan ve boşluklu düzen yerine, tek çatı altında **"Yerbilimsel Etüt Kanunu"** geliyor.

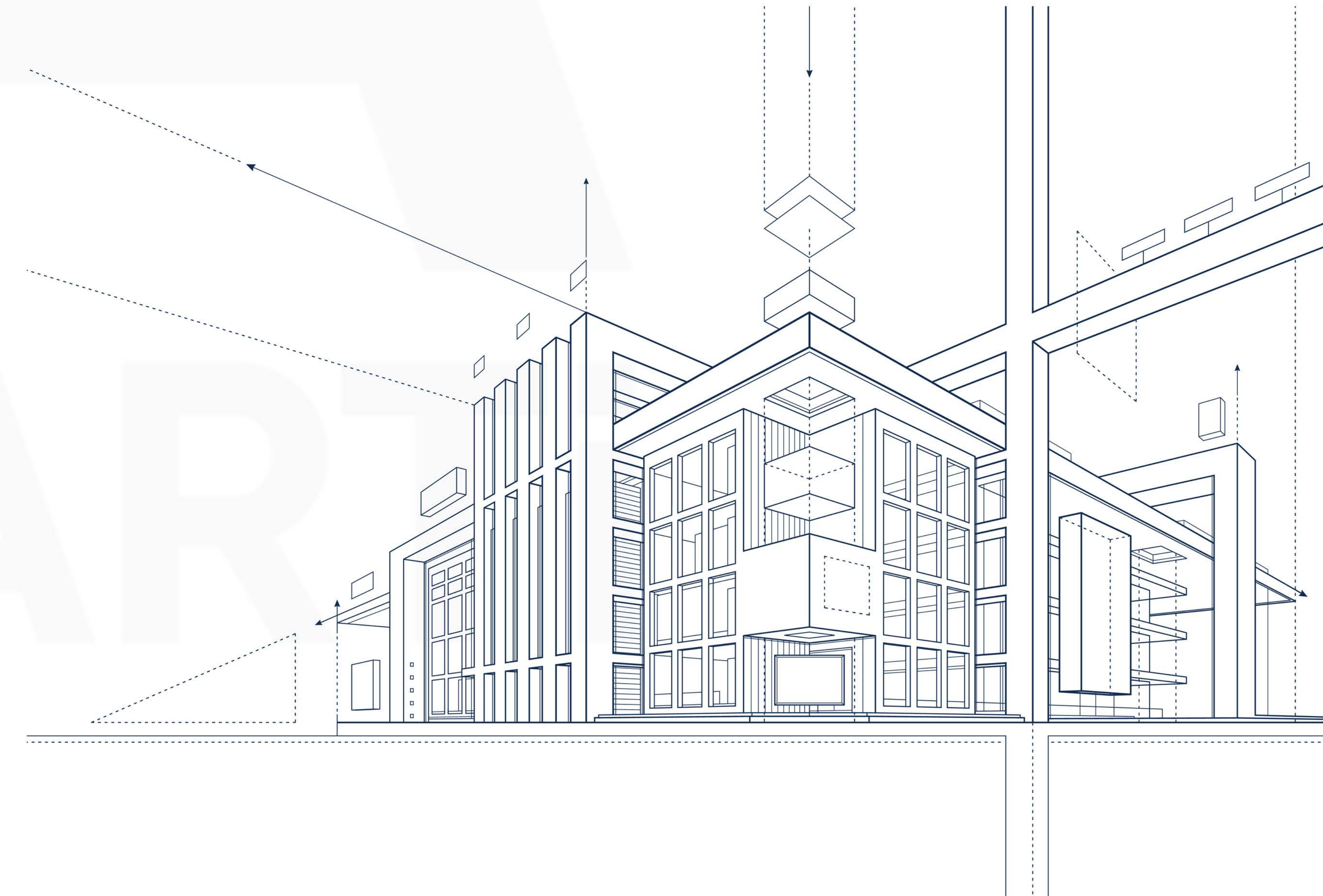
Bu kanunla:

- Tüm kurumlar arası yetki, onay ve denetim zinciri yeniden tanımlanacak.
- Jeolojik riskli alanlarda yapılaşma yasaklanacak.
- Belediyeler, plan onayında UYBİS verilerini zorunlu kullanacak.
- Etüt sorumluları lisanslı, sertifikalı, sürekli denetlenen uzmanlar olacak.

"Artık hiçbir bina, hiçbir plan, bilimsiz ve denetimsiz doğmayacak."

Bizim hedefimiz yalnızca sağlam binalar değil, sağlam zemin üzerinde sağlam bir gelecek kurmak.
Her vatandaşın, güvenli zeminde yaşama hakkı kutsaldır.

"Yerin altındaki gerçeği bilmeyen, üstündeki hayatı koruyamaz."

HARİTA VE EMLAK VİZYONU

“Mülkiyet hakkı kutsaldır; ama kamu yararıyla dengelenirse adildir.”

- **Şeffaf Mülkiyet, Adil Şehirler**

Türkiye’de milyonlarca tapu, eski ölçü sistemleri, uyumsuz paftalar ve çakışan sınırlarla tanımlanıyor. İmar barışlarıyla milyonlarca yapı kayda alındı ama sistem karardı: Kim nerede, neye sahip, hangi değerde bilmiyoruz. Her vatandaş, tek bir dijital ekranda parselinin geçmişini, değerini, plan kararlarını, risk durumunu görecektir. Tapu, artık sadece kâğıt değil, güvenin simgesi olacak.

- **Haritanın Dili Bilim Olacak**

Bugün Türkiye’nin haritaları, birçok şehirde 1970’lerin ölçüm sistemlerine dayanıyor. ED50–ITRF kaymaları, hatalı paftalar, eksik kadastro... Bu nedenle vatandaşın tapulu arsasıyla duvarının yeri bile uyuşmuyor.

- Tüm haritalar **yeniden ölçülecek, dijitalleştirilecek, üç boyutlu hale getirilecek.**
- **3B Kadastro** ile yerin üstü, altı, hatta cephesi bile tapuda hak olarak tescil edilecek.
- Altyapı tünelinden güneş paneline kadar her şeyin mülkiyet sınırı netleşecek.

“Haritası doğru olmayan ülkenin adaleti eksik kalır.”

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

• Dijital Tapu, Gerçek Değer

Bugün tapuda yazan değerle piyasa değeri arasında üç kata varan fark var. Gerçek değer bilinmiyor; sonuç: vergi adaletsizliği, rant eşitsizliği, kamusal kayıp.

Yeni dönemde:

- Ulusal Taşınmaz Değerleme Sistemi (UTDS) kurulacak.
- Her taşınmaz, doğrulanmış piyasa değeriyle kayıtlı olacak.
- Tapu harcı, emlak vergisi ve kamulaştırma bedeli "beyan değil, gerçek değer" üzerinden hesaplanacak.
- Dar gelirli vatandaşa vergi koruması, spekülatif yatırımcıya kademeli oran.

"Gerçek değer bilinsin ki, vergi adil, rant paylaşımı eşit olsun."

• Adil Değer, Şeffaf Bilgi, Güvenli Mülkiyet

"Dijital, şeffaf, adil ve bilimsel temelli bir Harita ve Emlak Yönetim Sistemi."

Bu sistemle:

- Vatandaşın hakkı, yatırımcının güveni, kamunun payı korunacak.
- Mülkiyet hakkı kutsallığını, kamu yararıyla buluşturacak.
- Türkiye, haritası doğru, değeri adil, mülkiyeti güvenli bir ülke olacak.

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

• Tek Harita, Tek Gerçek: Ulusal CBS ve Parsel Pasaportu

Bugün tapu, imar ve kadastro verileri farklı kurumlarda, farklı formatlarda duruyor. Aynı yer için üç ayrı bilgi, üç ayrı sonuç.

Biz birleştiriyoruz:

- **Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi** altında tüm veriler tek çatıya taşınacak.
- Her parsel için **Parsel Pasaportu** hazırlanacak: **Geçmişi, plan kararları, şerhleri, davaları, değer artışı, risk durumu.**
- Vatandaş QR kodla arsasının tüm tarihçesine ulaşacak.

"Haritalar birleştiğinde, devlet şeffaflaşır."

Mülkiyet Hakkı, Kamu Yararıyla Dengelenecek

Biz mülkiyete sahip çıkıyoruz ama kamu yararını da koruyoruz. Tarım arazileri, orman alanları, kıyılar rantla değil; halkla yaşayacak. Deprem, sel, heyelan riski yüksek alanlar "uyarı şerhi"yle tapuda işlenecek. Afet sonrası mülkiyet karmaşası değil, güvenli yeniden tescil sistemi olacak.

Ayrıca:

- Hazine arazileri kamu yararı dışında kullanılamayacak.
- Vatandaş, dijital platformdan mülküne dair tüm riskleri görebilecek.
- Yoksul hanelere ücretsiz tapu danışmanlığı sağlanacak.

"Mülkiyet güveni, adaletin zemininde yükselir."

KIRSAL YERLEŞİM VİZYONU

"KÖYDEN GELECEĞE"

"Köyü korumak, toprağı korumaktır; toprağı korumak, geleceğı korumaktır."

- **Kırsalın Kalbi Yeniden Atacak**

Bir zamanlar her köy, kendi okuluyla, değirmeniyle, harman yeriyle, imece kültürüyle yaşayan bir dünyaydı. Bugün o köylerin çoğı boş, gençleri şehirde, tarlaları sessiz. 6360 sayılı yasa ile köyler mahalle oldu ve ruhları kayboldu.

"Köyler mahalle değil, medeniyetin köküdür."

Yeni dönemde köyler sadece üretim değil, yaşam merkezleri olacak. Tarım, kültür, eğitim, sağlık ve dijital hizmetler köyde yeniden buluşacak.

Hedefimiz, köylerimizin ekonomik ve sosyal açıdan kalkınmasını sağlarken, ekolojik ve kültürel değerlerimizi korumak ve bizden sonraki nesillere aktarmaktır. Köylerimizin çağdaş yaşamın olanaklarıyla entegre olabilmesini sağlarken, örfi değerlerimizi ve yaşam pratiklerimizi de muhafaza etmeyi önemsiyoruz.

Köy politikalarımızla, köylerimizi sadece yaşanabilir değil, aynı zamanda tercih edilebilir hale getirecek projeler aracılığıyla, şehirlerden köylere geri göçü teşvik ederek köylerimizi daha aktif, daha canlı ve daha sürdürülebilir kılmayı amaçlıyoruz. Köylerimizde yaşam kalitesini artırarak, geleceğın güçlü Türkiye'sinin inşasına katkıda bulunmakta kararlıyız.

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

• Kırsal Yerleşim Reformu: Yeni Kanun, Yeni Başlangıç

Artık zamanı geldi.

1924 tarihli Köy Kanunu 100 yaşında ama 100 yıl geride kaldı.

Köylerin özgün kimliğini, yerel karar hakkını ve planlama statüsünü koruyacak **"Kırsal Yerleşim ve Kalkınma Kanunu"** geliyor.

Bu yasa ile:

- Köy, kırsal mahalle, yayla ve mezra yeniden tanımlanacak.
- Yerleşik alanlar bilimsel analizlerle belirlenecek.
- Tarım arazileri ve meralar korunacak, plansız yapılaşma bitecek.
- Köyde yapılan her yapı, mühendislik ve erişilebilirlik standartlarına uygun olacak.

"Köyde düzen, doğa ve insan uyumuyla kurulacak."

• Dijital Köy: Toprakla Teknoloji El Ele

Köyün geleceği yalnızca traktörde değil, internette de şekillenecek.

Bugün birçok köyde internet yok; e-Devlet'e giremeyen vatandaş, hakkına da ulaşamıyor.

Bizim hedefimiz:

- Her köyde **yüksek hızlı internet ve dijital kapsama %100**.
- **KİMBİS** adlı sistemle (Kırsal Mekânsal Bilgi Sistemi), her köyün suyu, toprağı, riskleri ve kaynakları tek haritada görülecek.
- Tarımsal üretim, iklim verileriyle desteklenecek; köylü e-ticarette ürününü doğrudan pazara satacak.
- **Dijital sağlık ve uzaktan eğitim** hizmetleri köyde hayatı kolaylaştıracak.

"Dijital köy, geleceğin Anadolu'sudur."

• Kadın ve Gençlerle Kırsalın Yeniden Doğuşu

Kırsal kalkınmanın en büyük gücü, o topraklarda yaşayan kadınlar ve gençlerdir. Ama bugün çoğu destek sisteminin dışında. Biz bu adaletsizliği değiştireceğiz.

- Kadın ve genç girişimciler için **kırsal kalkınma hibeleri ve mikro krediler**.
- Köyde üretim yapanlara **e-ticaret, marka, lojistik ve kooperatif desteği**.
- **Köy İnovasyon Merkezleri** ile gençler tarımda teknoloji kullanmayı öğrenecek.
- Kadın emeği, gıda üretimi ve turizmde görünür olacak.

"Kırsalı kalkındırmak, kadını ve genci güçlendirmektir."

• Yeşil Enerji, Akıllı Köy

Enerjisini kendi üreten, suyunu tasarrufla kullanan, atığını dönüştüren köyler... Yeni dönemde her köy bir **yeşil enerji adası** olacak.

- Çatı tipi **GES, mikro RES, biyogaz** tesisleriyle köy kendi elektriğini üretecek.
- Tarımda su verimliliği, akıllı sulama sistemleriyle sağlanacak.
- **Sünger Köy** modeliyle taşkın ve kuraklığa karşı dirençli altyapı kurulacak.
- Her köyde çevre dostu "yerel tip evler" – taş, ahşap, kerpiç gibi doğal malzemelerle inşa edilecek.

"Kırsal kalkınma yeşil olursa, gelecek sürdürülebilir olur."

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

• Yaşayan Köyler: Sağlık, Kültür, Erişilebilirlik

Köy, sadece üretim alanı değil, yaşanabilir bir yer olacak. Hiçbir köy kaderine terk edilmeyecek.

- Her köyde **mobil sağlık ekipleri, tele-sağlık sistemi**.
- **20 dakikada ambulans erişimi** hedefi.
- Köy meydanları ve kamu binaları **erişilebilirlik (TS 9111)** standartlarına uygun hale getirilecek.
- Tarihi köprüler, harman yerleri, değirmenler korunacak; köy kimliği yeniden doğacak.

"Köy, kültürün de kalbidir; yaşatacağız."

• Kırsalın Geleceği Türkiye'nin Geleceğidir

"Köyleri terk edilmiş yerler olmaktan çıkarıp, yeniden yaşamın merkezine dönüştürmek."

Kırsal alanlarda hayat kalitesi, üretim gücü, dijital erişim ve sosyal adalet eşitlenecek.

Köyler, gençlerin yeniden dönmek isteyeceği, kadınların üretimde söz sahibi olacağı, doğanın korunduğu, kültürün yaşadığı yerler olacak.

"Köyden başlayan bir kalkınma, ülkenin tamamını ayağa kaldırır."

KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARI

"GELECEĞİ KORUYAN VİZYON"

Biz, kültür ve tabiat varlıklarını yalnızca geçmişin hatıraları ya da korunacak objeler olarak değil; **geleceğe yön verecek canlı miraslar** olarak görüyoruz.

Bu topraklarda, insanın doğayla ve tarihle kurduğu dengeyi yeniden inşa etmek istiyoruz. Amacımız; **taşın değil, ruhun da korunduğu bir miras yönetimi** oluşturmak.

• Koruma ve Kalkınma Dengesi

Türkiye'nin doğal ve kültürel mirası, bugün kalkınma ve rant baskısı altında. Sit alanları imara açılıyor, tarihi mahalleler "dönüşüm" adıyla yok ediliyor.

Biz bu dengeyi yeniden kuracağız:

- **Ulusal Tabiat Varlıkları Stratejisi'**ni hayata geçireceğiz.
- Tüm koruma kararlarını **ekolojik, bilimsel ve yerel temelli** hale getireceğiz.
- Hiçbir doğal ya da tarihi alan, turizm ya da enerji yatırımı uğruna feda edilmeyecek.

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

• Yasal ve Kurumsal Reform

Bugün kültürel mirasın korunması; farklı bakanlıklar, belediyeler ve kurumlar arasında dağılmış durumda. Bu parçalı yapı, korumayı zayıflatıyor.

Biz, bu yapıyı sadeleştireceğiz:

- **Kültürel ve Doğal Miras Yasası** ile 2863 sayılı Kanun'u yeniden yazacağız.
- Tüm koruma süreçlerini tek çatı altında toplayacak **Kültür ve Tabiat Varlıkları Kurumu**'nu kuracağız.
- Sit statülerinin keyfi değiştirilemeyeceği, yasal güvence altına alınmış bir sistem oluşturacağız.

• Dijital Koruma ve Teknolojik İzleme

Koruma, artık yalnızca fiziki müdahale değil; aynı zamanda teknolojik takip meselesidir.

- Uydu, drone ve **Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) destekli Ulusal Miras Bilgi Sistemi (KÜLTÜR-CBS)** kurulacak.
- Her kültür varlığının dijital kimliği olacak; konumu, riski, müdahale geçmişi kayıt altına alınacak.
- Tabiat alanlarının ve milli parkların durumu anlık olarak izlenecek.

• Restoranyonda Kalite ve Yetkinlik

Tarihi yapılar ihale mantığıyla değil, bilimsel denetimle korunmalı.

- Restorasyonlarda görev alacak tüm mimar, mühendis ve ustalara **Koruma Yetkinlik Belgesi** zorunluluğu getirilecek.
- Üniversitelerle ortak **Miras Laboratuvarları** kurulacak.
- **"Bilimsel Denetim Kurumu"** oluşturularak restorasyon kalitesi standart altına alınacak.

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

• Koruma Ekonomisi ve Finansmanı

Koruma yalnızca bir maliyet değil, aynı zamanda istihdam ve kalkınma aracıdır.

- **Kültürel Miras Fonu** kurulacak; özel sektör, belediye ve STK katkılarıyla sürdürülebilir finansman sağlanacak.
- “Değer artış vergisi” gelirleri, tarihi bölgelerin bakım ve restorasyonuna yönlendirilecek.
- Ekoturizm, geleneksel zanaatlar ve yerel ürün ekonomileri desteklenecek.

• Halkla Birlikte Koruma

Koruma halktan kopuksa, uzun ömürlü olamaz.

Tarihi miraslarımızı **YAP-YAŞA-YAŞAT** modeli ile,

- Köylü, zanaatkâr, öğrenci ve yerel halkın katıldığı **“Yaşayan Koruma Atölyeleri”** kurulacak.
- Kültürel miras eğitimi ilkokuldan itibaren müfredata girecek.
- Yerinden edilmeden, yerinde kalkınma ilkesiyle, tarihi dokular korunurken yaşayan toplumlar desteklenecek.

• Uluslararası Standartlarla Uyumlu Yönetim

Türkiye’nin miras yönetimi, UNESCO, Venedik Tüzüğü ve Burra Charter gibi evrensel standartlara yön verir hale getirilecek.

Kültürel miras artık yalnızca “korunan” değil, **toplumu dönüştüren** bir kamusal değer olarak yeniden tanımlanacak.

Bizim için kültür ve tabiat varlıkları, geçmişin sessiz tanıkları değil; geleceğin sürdürülebilir şehirlerinin temelidir.

Koruma artık yalnızca bir mimari eylem değil; **hukukun, bilimin, ekonominin ve halkın ortak vicdanıdır.**

Türkiye’yi, tarihine saygılı; doğasına, suyuna ve taşına sahip çıkan bir ülke haline getirmek bizim sözümüzdür.

TAPU VE KADASTRO

“MÜLKİYETİN GÜVENCESİ, ŞEFFAFLIĞIN TEMELİ”

- **Kavramsal Çerçeve**

Tapu ve kadastro sistemi yalnızca taşınmazların kaydı değil; hukuk güvenliği, ekonomik istikrar ve kentleşme adaletinin ana omurgasıdır. Sağlam bir tapu sistemi olmadan yatırım olmaz, üretim planlanamaz, vatandaş mülkiyet güvencesi hissedemez.

Bugün hâlâ;

- Kadastro yenilemesi tamamlanmamış köyler,
- Hisseli tapular yüzünden verimsizleşen tarım alanları,
- İmar barışı sonrası teknik karmaşa,
- Şeffaf olmayan değerlendirme sistemi ülkemizde mülkiyet güvencesini zayıflatıyor.

Kurumlar arasında **(belediye–TKGM–Çevre Bakanlığı–Orman–DSİ)** veri bütünlüğü sağlanamadığı için, aynı taşınmaz üzerinde farklı hak iddiaları oluşuyor. Bu durum hem vatandaşın hem kamunun güvenliğini sarsıyor.

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

• Dijital ve Üç Boyutlu Dönüşüm Vizyonu

Yeni vizyonumuz:

"Dijital, 3B, şeffaf ve adil bir mülkiyet sistemi."

Bu vizyonun 5 ana ayağı var:

Kadastro ve Dijital Tapu

- Her taşınmazın yalnızca yüzeyde değil, yeraltı ve yerüstüyle birlikte üç boyutlu tanımı yapılacaktır.
- Metro, tünel, otopark, altyapı galerileri gibi dikey mülkiyetler ayrı tescil edilecek.
- Dijital Tapu sayesinde vatandaş işlemlerini uzaktan, e-imza ile güvenli biçimde yapabilecek.

• Şeffaf Değerleme Sistemi

- Her parselin gerçek piyasa değeri tapu sistemine entegre edilecek.
- Kamulaştırma, emlak vergisi ve plan değişikliği süreçleri bu değere dayalı olacak.
- Değer artışı kamuya adil biçimde aktarılacak.

• Açık Veri ve Entegrasyon

- Tapu, kadastro, imar planı, orman, mera, kültür varlıkları, DSİ koruma bandı gibi tüm kısıtlamalar **tek sistemde (UPIN)** buluşacak.
- Vatandaş parselini sorguladığında, hem tapu hem imar hem de risk bilgisine ulaşacak.
- **"Kısıt varsa şerh vardır"** ilkesiyle her kamusal sınırlama tapu sistemine otomatik düşecek.

ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARIMIZ

• Güvenli Sicil – Devlet Tazmin Fonu

- Tapu hataları için yıllarca süren dava süreçleri yerine, **6 ay içinde hızlı idari tazminat ödemesi** yapılacaktır.
- Devlet, mülkiyetin teminatı olarak sorumluluğunu açık biçimde üstlenecek.

• Blok zincir ve Akıllı Sözleşme Altyapısı

- Tapu kayıtları, değiştirilemez blok zincir özetleriyle korunacak.
- Toplu konut, satış vaadi gibi işlemler **"akıllı sözleşme"** ile şeffaflaşacak.
- Tüm süreç **"insan onaylı dijital otomasyon"** mantığıyla çalışacak.

• Ekonomik ve Toplumsal Etki

Bu dönüşüm yalnızca teknik değil, ekonomik bir reformdur:

- Harç ve döner sermaye reformu ile kayıt dışı satışlar azalacak.
- Küçük hisseli tapular kolayca devredilebilecek.
- Kadın ve gençlerin mülkiyet edinimi teşvik edilecek.
- Afet riskli alanlarda mülkiyet bilgisiyle dayanıklılık endeksi birleştirilecek.

"Mülkiyet güvencesi, sadece tapuda değil; adalette, teknolojide ve kamusal şeffaflıkta başlar."

AFET POLİTİKALARIMIZ

"DOĞA OLAYLARI AFETE, AFETLER FELAKETE DÖNÜŞMEYECEK..."

"AFETLERE KARŞI GÜVENLİ YARINLAR"

Türkiye; deprem, sel, heyelan, kuraklık ve iklim kaynaklı afetlere karşı yüksek risk altında bir ülkedir. Bu nedenle afet politikamız; riskleri azaltan, hazırlığı artıran; kurumsal kapasiteyi güçlendiren, bilimi, teknolojiyi ve toplumsal dayanışmayı merkeze alan bir yaklaşım üzerine kuruludur. Bizim için afet politikası; yalnızca bir güvenlik programı değil, ulusal bağımsızlık, sürdürülebilir kalkınma ve toplumsal refah meselesidir.

"Öngör, önle, hazırlan."

AFET RİSK YÖNETİMİ VE PLANLAMA

"Önce Riskleri Tanı, Sonra Doğru Planla"

• Risk Analizi, Haritalama ve Bilimsel Planlama

- Ülke genelinde, deprem–sel–heyelan–kuraklık dahil tüm tehlikeleri kapsayan Ulusal Risk Haritaları hazırlanacağız.
- Risk yönetimi; CBS, uydu görüntüleri, makine öğrenmesi ve büyük veri uygulamalarıyla gerçekleştirileceğiz.
- Yerleşim alanları risk düzeyine göre sınıflandırılacak, yüksek riskli bölgelerde dönüşüm önceliklendirileceğiz.
- Afet tehlikesi bulunan alanlarda yapılaşma sınırlandırılacak; yeni yapılaşmalar güvenli bölgelere yönlendirileceğiz.

"Riskleri bilmezsek, afeti önleyemeyiz."

• Afet Öncesi Hazırlık ve Zarar Azaltma

- Yapısal ve yapısal olmayan önlemler bütüncül şekilde ele alacağız.
- Afete dayanıklı yapı standartları güncellenecek ve sıkı denetimle uygulayacağız.
- Hastane, okul, köprü gibi kritik altyapı tesisleri öncelikle güçlendirileceğiz.
- Yeni kamu binalarında sismik izolatör kullanımı teşvik edilecek; üretici firmalara uygun teşvikler sağlayacağız.
- Afet öncesi-sırası-sonrası için veri toplanacak; görüntü işleme ve makine öğrenimi süreçlere entegre edeceğiz.
- İlk ve ortaöğretimde afet bilinci eğitimleri müfredata entegre edeceğiz.
- Eğitimlerin kalıcılığı için simülasyonlar ve VR teknolojileri kullanılacaktır.
- Yerel yönetimlerle toplum tabanlı afet hazırlık programları yaygınlaştırılacaktır.
- Destek ekipleri ve mahalle afet gönüllüleri bütünleşik afet yönetimine dahil edeceğiz.
- Senaryolar hazırlayarak ve düzenli tatbikatlar yapacağız.
- Ekiplerin tamamına temel arama-kurtarma ve ilk yardım eğitimleri vereceğiz.
- Engelli, yaşlı, çocuk gibi riskli gruplar afet planlarına kapsayıcı biçimde dahil edilecek; aile koordinasyonu sağlayacağız.

"Hazırlık, afet yokken yapılır."

"Hazırlık, en güçlü korunmadır."

A
PARTİ

• Afet Müdahale Kapasitesi

- AFAD ve belediyeler arasında güçlü bir komuta–koordinasyon sistemi kurularak yetki karmaşasına son vereceğiz.
- Acil durumda doğrudan bölgeye intikal edecek eğitimli ekipler hazır tutulacak.
- STK ve özel sektör müdahale sistemine entegre edeceğiz.
- Yapay zekâ, robotik sistemler ve veri analitiği ile erken karar mekanizmaları güçlendireceğiz.
- Lojistik depoları bölgesel ölçekte oluşturacağız.

"Koordinasyon hayat kurtarır."

• Afet Sonrası İyileşme ve Yeniden İnşa

- Geçici barınma alanları önceden planlanacak; altyapı hazırlıkları tamamlanacaktır.
- Psikososyal destek, eğitim ve sağlık hizmetleri sistematik olarak sunulacaktır.
- İhtiyaç tespiti yerel yönetimlerle koordineli yürütülecek; tedarik süreçleri bu tespitlere göre yönetilecektir.
- Bağışlar koordineli ve şeffaf biçimde ulaştırılacaktır.
- Talepler dijital sistemlerde toplanacak; veri temelli yardım yönlendirmesi yapılacaktır.
- Çevre dostu ve sürdürülebilir teknolojiler teşvik edilecektir.
- Yerel ekonomiler için mikro kredi ve destek programları uygulanacaktır.
- Tarihi mekânların yeniden inşasında kültürel miras değerleri gözetilecektir.
- Sigorta ve tazmin süreçlerinin erişilebilir ve kesintisiz sürdürülmesi için gerekli politika çerçeveleri işletilecektir.
- Afet yönetimine yönelik yatırım ve kaynak yönetimi artırılacaktır.
- Saha tecrübeleri düzenli olarak değerlendirilecek; zorluklar kayıt altına alınarak stratejik veri kaynağına dönüştürülecektir.
- Afet risk yönetimi; güvenlik, sürdürülebilir kalkınma ve toplumsal refahın temel bileşeni olarak yönetilecektir.

"Yeniden inşa, yeniden umut demektir."

DEPREME DAYANIKLI YAPILAŞMA VİZYONU

“GÜVENLİ YAPI, GÜÇLÜ TOPLUM”

Türkiye’nin bağımsızlığı, ekonomik güvenliği ve toplum huzuru; deprem güvenliğinden geçer.

• Neden Kritik?

- Büyük depremler, ülkeyi borçlanmaya ve dış bağımlılığa açık hale getirir.
- Kritik altyapının çökmesi, ulusal güvenliği tehdit eder.
- Kontrolsüz göç, sosyal ve ekonomik istikrarsızlık yaratır.

“Deprem güvenliği ulusal bağımsızlık meselesidir.”

• Yasal Düzenlemeler ve Standartlar

- Mevzuat ve standartlar yenilenecektir.
- Müteahhitlik yeterlilik ve yetkinlik şartları yeniden düzenlenecektir.
- Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği sürekli güncellenebilir kılınacaktır.
- Yeni yapıların uyumu sıkı denetlenecek; denetim puanları sigorta süreçleriyle ilişkilendirilecektir.
- Mevcut yapıların güçlendirilmesi için teşvik ve zorunluluklar kademeli uygulanacaktır.

• Kentsel Dönüşüm ve Yenileme

- Riskli yapı stoğu envanteri çıkarılacaktır
- Yüksek riskli bölgelerde kapsamlı dönüşüm projeleri uygulanacaktır.
- Yerel katılım güçlendirilecek; sosyal doku korunacaktır.
- Bürokratik gecikmeleri önleyen hukuki düzenlemeler yapılacaktır.
- Altyapı güçlendirme, açık alan ve toplanma merkezleri dönüşüme dahil edilecektir.
- Okul ve camiler güvenli toplanma alanları olacak şekilde güçlendirilecektir.
- Jeneratör, su deposu, ilk yardım ve hijyen üniteleri sağlanacaktır.
- Çevre düzenlemeleri afet senaryolarına göre yeniden tasarlanacaktır.

"Dönüşüm, hayat kurtarır."

• Yapı Denetim Sisteminin Güçlendirilmesi

- Denetim teknolojik imkânlarla güçlendirilecek; bağımsız ve tarafsız kurumların rolü artırılacaktır.
- Şeffaflık ve hesap verebilirlik esas alınacaktır.
- Denetim firmaları ve mühendisler için sürekli eğitim ve sertifikasyon uygulanacaktır.
- Daha sıkı denetim ve etkili yaptırımlar hayata geçirilecektir.
- Denetim puanları ile sigortalama sistemi bütünleştirilecektir.

"Bağımsız denetim, güvenli yapı."

• Ar-Ge, İnovasyon ve Mesleki Kapasite

- Ar-Ge faaliyetleri desteklenecek; üniversite–özel sektör iş birliği güçlendirilecektir.
- Sismik izolatör ve sönümleyici sistemlerin yaygınlaşması teşvik edilecektir.
- Yerli üretim yatırımları desteklenecektir.
- Mühendis, mimar ve teknik personel için zorunlu, sürekli eğitim uygulanacaktır.
- Yüksek riskli bölgelerde yetkinlik–bazlı görevlendirme yapılacaktır.
- Mimar ve mühendis meslek kanunu çıkarılacaktır.

“Depreme hazırlık; bireyin değil, devlet aklının görevidir.”

“Bilimle güçlendirilmiş güvenlik.”

• Toplumsal Bilinçlendirme ve Finansman

- Kapsamlı kamuoyu kampanyaları ve okul eğitimleri yürütülecektir.
- Düzenli kamu spotları; güçlendirme, aile afet planı konularını kapsayacaktır.
- Dijital platform ve mobil uygulamalarla yaygın erişim sağlanacaktır.
- Düşük faizli krediler, vergi indirimleri ve hibe programları uygulanacaktır.
- Belediyelerin teknik–idari kapasitesi güçlendirilecek; yerel planlara halkın katılımı sağlanacaktır.

“Bilgi yaşatır; finansman hızlandırır.”

SEL VE TAŞKIN ÖNLEME STRATEJİSİ

- Ayrıntılı sel-taşkın risk haritaları oluşturulacak ve düzenli güncellenecektir.
- Uzaktan algılama, drone , CBS tabanlı sistemler tahmin ve haritalamada kullanılacaktır.
- Meteorolojik veriler ve seviye ölçümleri ile anlık bildirim mekanizmaları işletilecektir.
- Bölgeye özgü kriz yönetim planları hazırlanacak; yerel yönetimler, güvenlik güçleri ve STK'lar koordine edilecektir.
- Çalışmalar havza ölçeğinde yürütülecek; doğal su tutma alanları korunacaktır.
- Kentsel drenaj modernize edilecek; geçirimli yüzeyler ve yağmur bahçeleri yaygınlaştırılacaktır.
- Sel yataklarında yapılaşma sıkı kontrol edilecek; planlar risk haritalarına göre revize edilip sürekli denetlenecektir.
- Yüksek riskli alanlarda depolama, ticari faaliyet veya konut kullanımına izin verilmeyecek; mevcut yapılar için tahliye/güçlendirme seçenekleri uygulanacaktır.
- Afet sonrası halk sağlığı tedbirleri ilgili kurumlarla entegrasyon içinde yürütülecektir.
- Nehir ve dere yatakları doğal yapısına kavuşturulacak; taşkın ovaları korunacaktır.
- Stratejiler iklim uyum politikalarıyla entegre edilecektir.

"Suyu yönet, riski azalt."

"Taşkını önlemenin yolu, doğayla uyumdan geçer."

İKLİM KAYNAKLI AFETLERE UYUM

- Meteoroloji bilimi karar süreçlerinde aktif rol alacaktır.
- Bilgi ve uyarı merkezi kurulacak; iklim ve hava verileri toplanıp analiz edilerek kurumlarla paylaşılacaktır.
- Kısa vadeli tahminlerin yanı sıra uzun vadeli projeksiyonlar üretilecektir.
- Tarım, su, enerji ve şehir planlama kararlarına doğrudan veri girdisi sağlanacaktır.
- Olası olaylara ilişkin erken uyarı sistemleri geliştirilecek; zamanında önlem alınması sağlanacaktır.
- Kamuoyunun iklim okuryazarlığı artırılacaktır.
- Kuraklık, aşırı sıcaklık, şiddetli yağış, fırtına, sel, heyelan ve orman yangınlarına yönelik yerel hazırlık planları geliştirilecektir.
- Kritik altyapılar iklim etkilerine karşı güçlendirilecek; yeni projeler iklim senaryolarına göre planlanacaktır.
- Kentsel ölçekte güneş ve rüzgâr hakları gözetilecek; hava koridorları, yeşil alan artışı, su yönetimi ve ısı adası azaltımı önceliklendirilecektir.
- Orman, sulak alan ve kıyı ekosistemleri korunacak; ekosistem tabanlı uyum sağlanacaktır.
- Kuraklığa dayanıklı tarım uygulamaları ve tohum çeşitleri desteklenecek; gıda güvenliği için alternatif üretim yöntemleri teşvik edilecektir.
- Toplumsal bilinçlendirme ve pratik hazırlık bilgileri düzenli olarak yaygınlaştırılacaktır.

“İklime Hazırlık, Geleceğe Hazırlık”

“İklimi okuyana gelecek güler.”

ERKEN UYARI SİSTEMLERİ VE TEKNOLOJİ

- Mevcut erken uyarı sistemleri iyileştirilecek ve modernize edilecektir.
- AFAD, MGM, yerel yönetimler ve ilgili kurumlar arasında veri paylaşımı ve koordinasyon güçlendirilecektir.
- İleri teknolojiler pilot uygulamalarla test edildikten sonra aşamalı olarak devreye alınacaktır.
- Millileştirme hedefiyle kamu–özel iş birliği tesis edilecektir.
- Sel ve heyelan riski yüksek bölgelerde yerel sensör ağları kurulacaktır.
- Kamu personeline teknoloji kullanımı eğitimleri verilecektir.
- Afet riski ve erken uyarı verileri üniversiteler ve araştırma kurumlarına açılacaktır.
- Yerli teknoloji geliştirme kapasitesi desteklenecektir.
- 4.5G ve fiber internet altyapısı yaygınlaştırılarak afetlerde iletişim sürdürülebilirliği artırılabilecektir.
- Uzun vadeli ve kademeli bütçe planlaması ile finansal sürdürülebilirlik sağlanacaktır.

"Erken uyarı, hızlı karar."

"Veri paylaşıldıkça hayat kurtarır."

AK
PARTİ

AFET SONRASI MÜDAHALE VE İYİLEŞME

- AFAD'ın koordinasyon kapasitesi artırılacak; yerel yönetimlerle iş birliği güçlendirilecektir.
- İl/ilçe afet koordinasyon merkezleri kurulacak; düzenli tatbikatlarla hazır bulundurulacaktır.
- Yetki ve sorumlulukları netleştiren düzenlemelerle hiyerarşik yapı açıklığa kavuşturulacaktır.
- Hızlı karar alma ve uygulama süreçleri oluşturulacak; acil durum protokolleri güncellenecektir.
- Stratejik noktalarda afet lojistik depoları kurulacak; temel ihtiyaçlar stoklanıp hızlı dağıtım kapasitesi güvence altına alınacaktır.
- Karayolu ağının afet direnci ölçülecek; simülasyonlarla zayıf halkalar belirlenip drenaj, sismik ve istinat çözümleri uygulanacaktır.
- Ulusal afet iletişim ağı kurulacaktır.
- Kritik kurumlar için öncelikli hatlar oluşturulacak; siber güvenlik ve stres testleri düzenli yapılacaktır.
- Vatandaşların anlık bildirim ve yer bildirimi için mobil uygulamalar devreye alınacaktır.
- Gönüllü ekiplerin kuruluşu ve eğitimi desteklenecek; STK koordinasyonu güçlendirilecektir.
- Geçici barınma alanları üst ölçekli planlarda belirlenecektir.
- Mobil sağlık üniteleri hazır bulundurulacak; afet tıbbi eğitimleri yaygınlaştırılacaktır.
- Psikososyal destek programları yerel düzeyde uygulanacaktır.
- Ekonomik için vergi indirimleri, düşük faizli krediler ve istihdam teşvikleri uygulanacaktır.
- Hasar tespiti hızlı ve adil biçimde; teknolojik altyapı ile yapılacaktır.
- Yeniden inşada yerel malzeme ve iş gücü teşvik edilecektir.
- Afet sonrası atık yönetiminde ayrıştırma, depolama, geri dönüşüm ve halk sağlığı önlemleri uygulanacaktır.

KENTSEL DÖNÜŞÜM VE AFET RİSKİ AZALTMA

- Kentsel dönüşüm, afet riski azaltımının temel aracı olarak yürütülecektir.
- Projeler, bilimsel risk analizlerine dayalı önceliklendirmeye yönetilecektir.
- Deprem, sel ve heyelan riski yüksek bölgeler ilk aşamada ele alınacaktır.
- Dönüşüm; mahalle/bölge ölçeğinde altyapı, ulaşım, yeşil alan ve sosyal yapılarla bütüncül planlanacaktır.
- Mümkün olan her durumda yerinde dönüşüm ilkesi benimsenecektir.
- Zorunlu yer değişikliklerinde sosyal ve ekonomik etkiler gözetilecektir.
- Dar gelirli vatandaşlar için destek mekanizmaları işletilecektir.
- Şeffaf ve katılımcı karar süreçleri uygulanacak; bürokratik gecikmeleri önleyen düzenlemeler devreye alınacaktır.
- Yeni yapılarda denetim sıkılaştırılacak; bağımsız denetim ve teknolojik gözetim kullanılacaktır.
- Enerji verimliliği, yenilenebilir enerji, su tasarrufu ve akıllı şehir uygulamaları projelere entegre edilecektir.
- Tarihi ve kültürel doku korunacak; koruma-kullanma dengesi gözetilecektir.
- Nüfusa göre yeterli afet toplanma alanları ve tahliye yolları planlanacaktır.
- Su, kanalizasyon, elektrik ve iletişim altyapıları yenilenip afetlere dayanıklı hâle getirilecektir.
- Eğitim, sağlık ve sosyal hizmet tesislerinin yeterliliği güvence altına alınacaktır.
- Kamuoyu bilinçlendirme çalışmalarıyla vatandaşların sürece katılımı teşvik edilecektir.
- Şehirler; fiziksel yenilenmenin ötesinde daha güvenli, yaşanabilir ve sürdürülebilir kentler olarak güçlendirilecektir.

"Dönüşerek güçlen, güvenle yaşa."

SU POLİTİKALARIMIZ

"SUYU AKILLA YÖNET, GELECEĞİ GÜVENE AL."

• Küresel Su Sorunu ve Su Kaynaklarının Durumu

- Dünyamızın yaklaşık %70 su ile kaplıdır. Ancak bu miktarın %97,5'i okyanuslarda bulunan tuzlu sulardan oluşmakta, geriye kalan %2,5 oranındaki tatlı suyun büyük bir kısmı kutuplarda buzul yeraltı suyu olarak bulunmaktadır.
- Göllerde, rezervuarlarda, nehirlerde ve derelerde bulunan ulaşabildiğimiz temiz su kaynakları ise yerküredeki toplam tatlı su potansiyelinin sadece %0,10'unu oluşturmaktadır.
- İklim değişikliğinin de etkisi ile dünyada su sıkıntısı çeken bölgelerin yayılımı artarken, etkilenen nüfus da artmaktadır.
- Eşit olmayan su dağılımı ve artan su kullanım alanları (tarım, endüstri ve evsel) dünyanın birçok bölgesinde su kıtlığı yaratmaktadır.
- Sonsuz ve sınırsız bir kaynak olmaması, tüm canlılar için yaşamsal bir kaynak olma özelliği dikkate alındığında; küresel ve ulusal ölçekte su yönetimi ülke yönetimlerinin temel gündemi olma özelliğini korumaktadır.
- Su kıtlığı; su stresi, su eksikliği ve su krizini içermektedir. Su kıtlığı kavramı ikiye ayrılabilir.
- Fiziksel su kıtlığı ve ekonomik su kıtlığı. Fiziksel su kıtlığı, bir bölgenin talebini karşılamada doğal su kaynaklarının yetersiz olmasının bir sonucudur.
- Ekonomik su kıtlığı ise, yeterli doğal su kaynaklarının kötü bir şekilde yönetilmesi sonucunda oluşmaktadır.
- Su kıtlığı genellikle yağışların az olduğu bölgelerde meydana gelse de insan faaliyetleri, nüfus yoğunluğu, turist girişi, yoğun tarım ve yoğun su talep eden sektörlerin de etkisiyle farklı bölgelerde de sorun yaratabilmektedir.
- Bu nedenle hem kuraklık yönetimini hem de su yönetimini birbirleriyle entegre bir biçimde gerçekleştirmelidir.

"Sınırlı tatlı su, sınırsız sorumluluk."

• Ulusal Su Karnesi

- Türkiye'nin önemli sorunlarından biri olan su sorunu, suyun artan ekonomik ve stratejik önemi ile gelecekte en kritik kriz alanlarından biri olmaya adaydır.
- Türkiye, sanılanın aksine su zengini bir ülke değil. **Yılda kişi başına düşen yaklaşık 1.316 m³'lük su miktarı ile 'su sıkıntısı çeken' bir ülke.**
- Artan nüfusla birlikte kişi başına düşen kullanılabilir yıllık su miktarının **2030 yılında 1.200 metreküpe, 2040 yılında 1.116 metreküpe, 2050 yılında ise 1.069 metreküpe kadar düşmesi** bekleniyor.
- Bu rakamlar, **Türkiye'nin su kıtlığı çeken ve su krizine aday bir ülke durumuna geleceğini gösteriyor.**
- Türkiye'nin yıllık tüketilebilir su potansiyeli ~112 milyar m³, fiili kullanım ~57,4 milyar m³; tüketimin %77'si tarım, kalanı sanayi ve evsel kullanımdır.
- Bu dağılım, verimliliğin en büyük kaldıraç noktasının tarım olduğunu gösterir.

"Rakamlar uyarır; plan kurtarır."

• Su Kaynaklarının Etki Alanları

- **Tarım:** Yeraltı suları ve yüzey sularına muhtaç olan tarımsal üretim; toplumsal sürdürülebilir gıda güvenliği ve ekonomik katkısı değerli olarak ön plandadır.
- **Evsel Kullanım ve Sağlık:** Halk sağlığı ve toplumsal gelişim ve toplumsal sağlıklı sürdürülebilirlik bakımından su en önemli etkidir.
- **Sanayi ve Endüstri:** Sanayi ülke ekonomisinin büyümesinde belirleyici sektör olup, su endüstriyel gelişim ve üretimde önemli ham maddelerden biridir.
- **Enerji:** Hidroelektrik santrallerinde üretilen enerjinin yanında bio enerji santralleri, termik santraller, doğalgaz dönüşüm santrallerinde, jeotermal santraller ve nükleer santrallerin enerji üretiminde zorunlu bir kaynaktır.
- **Madencilik:** Yeraltı doğal hammadde kaynakların aranması, çıkarılması ve rezerv üretiminde su gerekliliği vardır.
- **Ulaşım:** Deniz ve karasal su yolları yük ve yolcu ulaşımı açısından önemli bir taşımacılık sektörüdür.

• Su Kaynaklarının Etki Alanları

- **Balıkçılık ve Yetiştiricilik:** Suyu bağı balıkçılık, tatlı su ve tuzlu su balık yetiştiricilik çiftlikleri mavi ekonomi alanında ülke ekonomisinde önemli bir sektör durumundadır.
- **Hayvancılık:** Gıda zincirinde önemli payı olan büyükbaş, küçükbaş ve kümes hayvanı yetiştiriciliğinde su beslenme ve hayvan gelişimi açısından en önemli kaynaktır.
- **Turizm:** Ülke ekonomisine katkıda önemli paya sahip sektörde su kaynakları ve su kullanımı önemli bir etkidir.
- **Dış İşleri:** Sınır aşan sular jeopolitik önemi açısından ve uluslararası ilişkilerde kritik öneme sahip olması bakımından ön plana çıkmaktadır.
- **Tarih ve Kültürel Etki:** Su medeniyetlerin doğuşunda ve gelişimde önemli bir rol oynar; su birçok inançta kutsal değerdedir ve tarihsel su yapıları kültürel varlıklar olarak korunması gereken hazinelerdir.
- **Ormanlar:** En önemli karbon yutak alanları olan ormanların ekonomik ve doğa zenginliği açısından da korunması ve gelişimi için su vazgeçilmez bir kaynaktır.
- **Göller ve Sulak Alanlar:** Karbon yutak alanlarının önemli bir bölümünü oluşturan göller ve sulak alanların korunması açısından su kaynaklarının varlığı çok önemlidir.
- **İklim Değişikliği ve Kuraklık:** Meteorolojik iklim değişikliği ve buna bağlı kuraklık krizi ile mücadelede su en önemli kaynaktır.
- **Afet:** Kuraklığa bağlı su sorunlardan dolayı dünya üzerinde birçok bölgede toplumsal kırılganlık yaratabilecek göç olayları afet derecesinde gerçekleşebilir.
- **Ekosistem ve Biyolojik Çeşitlilik:** Sürdürülebilir sağlıklı yaşam alanları ve habitat sürekliliğini güçlendirmek açısından su en önemli etkidir.
- **Teknoloji ve Dijitalleşme:** Gelişimin vazgeçilmez bir ögesi olan yapay zekâya bağlı dijitalleşmede sistem kaynaklarında soğutma başta olmak üzere su önemli bir role sahiptir.
- **Genel İlke:** Su kaynaklarının gıda, enerji, ekonomi, toplum sağlığı, sürdürülebilir çevre ve jeopolitik önemi bağlamında Suyun Kalkındırma Kuvveti prensibi ön plana çıkmaktadır.

Su kaynaklarının birçok sektör ve kurumlar üzerindeki etkilerinden ve meteorolojik iklim değişikliğinin tetiklediği kuraklık krizi baskısı karşısında acil yönetimsel kararlara ihtiyacı vardır. Bu bağlamda öncelikli olarak su yönetiminin etkili olarak uygulanıp sürdürülebilirliğinin sağlanabilmesi için kurumsal yapıda düzenlemeler yapılması ve karar alıcı merkezi yönetime ihtiyaç vardır.

SU POLİTİKALARI YOL HARİTASI – 3K İLKESİ

“Koruma, Kullanma, Kapasite”

- **Koruma**

- **Havza Bazlı Yönetim ve Planlama:** Nehir, göl ve yeraltı su kaynaklarının birlikte yönetimi; paydaş katılımıyla bütünsel havza planları oluşturulması.
- **Su Kalitesi & Ekolojik Denge:** Su gözlem ağı ve izleme sistemleriyle kirlilik önlemleri; ekolojik akış politikaları ve habitat koruma.
- **Taşkın ve Erozyon Kontrolü:** Fiziksel altyapılar (setler, bentler vb.); arazi kullanımı düzenlemeleri ve doğal koruma alanları.
- **Kuraklık Yönetimi ve Erken Uyarı:** Meteorolojik göstergelerle (SPI, PDSI) erken uyarı sistemleri; iklim senaryolarına uyum politikaları.
- **Su Ayak İzi Perspektifi:** Tarım, evsel ve endüstriyel kullanımda su tüketiminin mavi/yeşil/gri bileşenlerle analizi; su tüketimi dengeleme stratejileri.
- **Özel Su Koruma Alanları:** Ekolojik ve kültürel değeri yüksek alanlarda özel politikalar geliştirme.

“Su kaynağı korunursa hayat korunur.”

- **Kullanma**

- **Kentsel Su Verimliliği:** Şebeke kayıp-kaçağının azaltılması, basınç kontrolü, akıllı izleme.
- **Alternatif Su Kaynakları Kullanımı:** Gri su ve yağmur suyu sistemleri; yeniden kullanım ve talep yönetimi uygulamaları.
- **Tarımsal Sulama Verimliliği:** Geleneksel sulama sistemlerindeki kayıpları azaltma; damla ve yağmurlama sistemlerine geçiş ve su ayak izi yönetimi.
- **Sanayi ve Ticari Sektörde Su Verimliliği:** Temiz üretim süreçleri; geri kazanım teknolojilerinin yaygınlaştırılması.
- **İçme ve Kullanma Suyu Altyapısı:** Altyapı iyileştirme, kapasite artırımı, hizmet erişimi geliştirmeleri.
- **Talep Yönetimi & Tarifelendirme:** Dinamik tarife sistemleri; toplumsal davranış değişikliği ve teşvik mekanizmaları.

"Her damla yerinde ve verimli."

- **Kullanma**

- **Kentsel Su Verimliliği:** Şebeke kayıp-kaçağının azaltılması, basınç kontrolü, akıllı izleme.
- **Alternatif Su Kaynakları Kullanımı:** Gri su ve yağmur suyu sistemleri; yeniden kullanım ve talep yönetimi uygulamaları.
- **Tarımsal Sulama Verimliliği:** Geleneksel sulama sistemlerindeki kayıpları azaltma; damla ve yağmurlama sistemlerine geçiş ve su ayak izi yönetimi.
- **Sanayi ve Ticari Sektörde Su Verimliliği:** Temiz üretim süreçleri; geri kazanım teknolojilerinin yaygınlaştırılması.
- **İçme ve Kullanma Suyu Altyapısı:** Altyapı iyileştirme, kapasite artırımı, hizmet erişimi geliştirmeleri.
- **Talep Yönetimi & Tarifelendirme:** Dinamik tarife sistemleri; toplumsal davranış değişikliği ve teşvik mekanizmaları.

"Her damla yerinde ve verimli."

SU POLİTİKALARIMIZ

- **Kapasite Artırma**

- **Kurumsal Yapı & Yönetişim Mekanizmaları:** Su Kanunu çalışmaları; havza ve il koordinasyon kurulları ile katılımcı yapılanma.
- **Veri Altyapısı & Dijitalleşme:** CBS, uzaktan algılama, su ayak izi hesaplama sistemleri; karar destek sistemleriyle su yönetimine veri temelli entegre yaklaşım.
- **Strateji & Performans Yönetimi:** Kurumsal strateji belgeleri, eylem planları ve performans takip sistemleri.
- **Finansman & Teşvik Modelleri:** Kamu-özel iş birliği; proje bazlı hibe ve fon sistemleri.
- **Eğitim & Paydaş Kapasitesi:** STK, akademi ve kamu aktörlerinde su okuryazarlığı eğitimi; pilot proje uygulamalarıyla kapasite artışı.
- **Uluslararası & Bölgesel İş birlikleri:** Havza sınırları ötesinde su diplomasisi; küresel öğrenme ve bilgi transferi mekanizmaları.

"Güçlü kurum, sürdürülebilir su."

İKLİM VE SU POLİTİKALARI YÖNETİMDEKİ ADIMLAR

"Takvimli hedef, ölçülebilir sonuç."

- **Kısa Vadeli Adımlar (0–2 yıl)**

- Acilen havza ölçeğinde etkin ve yetkileri tanımlanmış kurumsal yapıyı içeren **Su Kanunu** çıkaracağız
- **Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu** kuracağız.
- **Ulusal Su Bilgi Sistemi** oluşturacağız.
- **Kaçak kuyuları** tespit edip ve denetimleri artıracacağız.
- **HES** ve **sanayi tahsis sözleşmelerini** yeniden düzenleyeceğiz.
- **Toplumsal farkındalık** için eğitimlerle; **paydaşların tümünün katılımcı olmasını** sağlayacağız.
- Kurumlarda **teknik eleman eksikliği** giderilerek **kadro eğitimlerini** tamamlayacağız.
- **Su güvenliği Acil eylem planları** ivedilikle hazırlayacağız.
- Sınır aşan sularımızı milli stratejik plan dahilinde koruma altına alacağız.

"Hızlı kurumsallaşma, güçlü veri."

İKLİM VE SU POLİTİKALARI YÖNETİMDEKİ ADIMLAR

• Orta Vadeli Adımlar (2–5 yıl)

- Merkezi İklim ve Su Politikaları Bakanlığı'nı kuracağız.
- Havza Su Kurulları etkin çalıştırılıp, kararlarını **bağlayıcı** kılacağız.
- Sektörel Su Tahsis Planlarını hazırlayıp uygulamaya koyacağız.
- Alternatif su kaynakları (desalinasyon, gri su, yağmur suyu) geliştirip ölçeklendirerek yaygınlaştıracacağız.
- Doğa tabanlı çözümleri şehirde ve kırsalda standart uygulama haline getireceğiz.
- Yoksul kesimlere asgari temel su hakkını güvence altına alacağız.
- Tarımsal sulama alanında kapsamlı iyileştirmeleri hayata geçireceğiz.

"Bölgesel yönetim, adil tahsis."

İKLİM VE SU POLİTİKALARI YÖNETİMDEKİ ADIMLAR

- **Uzun Vadeli Adımlar (5+ yıl)**
- **Tam entegre ve sürdürülebilir su yönetimini** kuracağız.
- Mevzuat **sürekli güncellenerek**, iklim projeksiyonlarına göre **revize** edeceğiz.
- **Kuraklık, taşkın ve tahsis planlarını** her 5 yılda güncelleyeceğiz.
- **Ekosistemlerin su hakkını (çevresel akış)** yasal güvenceye alacağız.

"Entegre yönetim, ekosistem hakkı."

A
PARTİ

SU KAYNAKLARININ KORUNMASI VE ETKİN KULLANIMI

Su, yalnızca ekonomik bir girdi değil; varlığımızın özü, milletimizin yaşam damarının adıdır. Türkiye bugün iklim kriziyle birlikte, tarihinin en ciddi su tehdidiyle karşı karşıyadır. Son elli yılda yağışlar yüzde 25 azalmış, kişi başına düşen yıllık kullanılabilir su miktarı 3.000 metreküpten 1.200 metreküpe düşmüştür. Bu değer, Türkiye'yi artık "su zengini" değil, "su stresi yaşayan ülke" sınıfına sokmaktadır. Bu tablo yalnızca iklim değişikliğinin değil, plansız kentleşmenin, yanlış sulama politikalarının ve suyu yönetemeyen anlayışın sonucudur.

Biz suyu yalnızca yönetilecek bir kaynak değil, geleceğe devredilecek bir emanet olarak görüyoruz. Her damla suyu korumak, her litreyi adil ve akılcı kullanmak, milli güvenliğin bir parçasıdır. Suyu tüketen değil, suyla yaşayan bir kalkınma modelini kuracağız. Her gölet, her akarsu, her yeraltı kaynağı milli bir stratejik varlık olarak korunacak; ticarileştirilmeyecek, rant politikalarına teslim edilmeyecektir.

Türkiye'nin kullanılabilir su varlığı yılda 112 milyar metreküptür. Bunun yüzde 74'ü tarımda, yüzde 15'i sanayide, yüzde 11'i ise evsel tüketimde kullanılmaktadır. Bu dağılım, verimlilikten uzak, dengesiz bir sistem yaratmıştır. Biz tarımsal sulamada kayıp oranını azaltacak, üreticiyi suyun düşmanı değil, koruyucusu haline getireceğiz. Her bölgede basınçlı sulama sistemlerini zorunlu hale getirecek, gri su ve yağmur suyu hasadı uygulamalarını konutlardan sanayiye kadar yaygınlaştıracacağız.

Bugün Türkiye'de evsel suyun yüzde 40'ı gri su olarak boşa gitmektedir. Oysa bu su, geri kazanım sistemleriyle bahçe sulamasında, temizlikte ve endüstriyel süreçlerde yeniden kullanılabilir. Biz, belediyelere ve kamu kurumlarına gri su sistemini zorunlu hale getireceğiz. Yeni yapılacak her binada yağmur suyu toplama altyapısı bulunacak; eski yapılar bu sisteme dönüştürülecektir. **Kentlerimizin su yönetimi artık "kullan-at" değil, "kazan-ve-koru" anlayışına geçecektir.**

SU KAYNAKLARININ KORUNMASI VE ETKİN KULLANIMI

Su, bölgesel bir adalet meselesidir. Karadeniz'in fazla suları denize dökülürken, İç Anadolu ve Güneydoğu susuzlukla boğuşamaz. Biz, havzalar arası su transferini bir mühendislik değil, ekolojik planlama konusu olarak ele alacağız. Bu projeler; çevresel etkileri gözetilerek, yerel halkın katılımıyla ve ekosistem dengesi korunarak uygulanacaktır. Suyu boru hattında değil, aklın rehberliğinde yönlendireceğiz. Böylece su zengini bölgelerde boşa denize akan kaynaklar, kurak alanların can damarına dönüşecek.

Sanayi alanlarında suyun ekonomik değerini artırmak temel hedefimizdir. Her üretim tesisinde ileri arıtma ve su geri kazanımı sistemleri kurulacak. Belediyeler atık su arıtma tesislerini yalnızca çevresel zorunluluk olarak değil, ekonomik kaynak merkezi olarak yönetecek. Atıksudan elde edilen su tarımda, sanayide ve peyzaj alanlarında yeniden kullanılacak; sıfır deşarj hedefiyle hareket edilecektir.

Kuraklık artık dönemsel değil, yapısal bir risktir. Bu nedenle her ilde iklim uyumlu su yönetimi planları hazırlanacak. Yeraltı sularının denetimsiz çekimi son bulacak, su kuyularına dijital sayaç sistemi getirilecektir. Suyun izlenmediği yerde adalet olmaz. Biz, suyun her damlasını ölçen, yöneten ve koruyan bir sistem kuracağız.

Ulusal ölçekte Su Stratejisi Yasası çıkaracağız. Bu yasa; ekolojik dengeyi, toplumsal ihtiyaçları ve bölgesel kalkınmayı bir arada gözeten yeni bir yönetim modelini getirecek. Suyu korumak yalnızca çevre meselesi değil, gelecek kuşaklara karşı ahlaki bir sorumluluktur.

Bizim vizyonumuz, barajlar inşa eden değil; bilinçli toplum, verimli tarım, akıllı şehirler inşa eden bir Türkiye'dir. Her damla suyu kıymet bilen, her kaynağı adaletle yöneten, suyun değerini parasal değil, manevi ve milli ölçekte anlayan bir ülke kurmak istiyoruz.

Çünkü biliyoruz ki; su, toprağın dili, geleceğin sesidir.

A
PARTİ

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK, AFET VE SU POLİTİKALARI BAŞKANLIĞI

Emine KÜÇÜKALİ GÜRKÖK

GENEL BAŞKAN YARDIMCISI